

Gazeta⁽¹¹⁸⁻¹¹⁹⁾ 10-11

październik-listopad 2003

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Wystąpienie JM Rektora na inauguracji nowego roku akademickiego - s. 4

Nowości na Wydziale Chemicznym - s. 10

Naukowa Sieć Tematyczna EMC na Politechnice - s. 11

Akademicka Telewizja Centrum PRz - s. 14

Jubileusz Docenta Mieczysława Mysiaka - s. 15

Wspomnienie o prof. PRz Adamie Drzymale - s. 21

Jak to z normą było - s. 26

50 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

**Inauguracja
roku akademickiego
2003/2004**

Rozpoczęcie uroczystości inauguracyjnej.

Wicewojewoda podkarpacki wręcza Srebrny Krzyż Zasługi mgr Jadwidze Wilczyńskiej.

Wykład inauguracyjny wygłosił dr hab. inż. Kazimierz Bucek, prof. PR.

Gaudeamus 2003/2004

Immatrikulacja studentów I roku.

Indywidualne nagrody MENiS otrzymały m.in. od lewej dr inż. Elżbieta Machowska-Podsiadło, dr inż. Dorota Kijowska.

Stypendium MENiS za najlepsze wyniki w nauce otrzymuje z rąk dyrektora Józefa Lepiecha pani Marzena Hajduk z V roku WZiM.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski odznaczeni zostali dr hab. inż. Andrzej Tomczyk, prof. PR, i dr inż. arch. Stanisław Majka.

Gaudeamus igitur..

W dniu 10 października 2003 r. uroczyste zainaugurowany został w naszej uczelni rok akademicki 2003/2004, tym razem z mniejszą od wielu lat liczbą studentów na I roku studiów. Mówił o tym w swoim wystąpieniu JM Rektor. Uroczystość, podobnie jak w latach ubiegłych, odbyła się w Zespole Sal Wykładowych PRz w obecności wielu honorowych gości z kraju i z zagranicy.

Panią Minister Krystynę Łybacką reprezentował wicedyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu dr Józef Lepiech. Gośćmi uczelni m.in. byli: senator RP Mieczysław Janowski, wicewojewoda podkarpacki Stanisław Długosz, przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Krzysztof Kłak, wicemarszałek województwa Norbert Mastalerz, wiceprzewodniczący Rady Miasta Rzeszowa Waldemar Szumny, wiceprezydent Rzeszowa Ryszard Winiarski, prokurator okręgowy Zbigniew Niezgoda, delegat generalny Alliance Française pani Elisabeth de Pontbriand, konsul ds. handlowych Republiki Czeskiej Milan Pepernik. Gościliśmy rektora Narodowego Instytutu Transportu Ukrainy prof. Mikołaja Dmitriczenkę z Kijowa, prorektora Fachhochschule Südwestfalen prof. Ulricha Schwarza, delegację z Wyższej Szkoły Techniczno-Rolniczej w Nyiregyhazie.

Uroczystości zaszczycili przedstawiciele zaprzyjaźnionych krajowych uczelni. Obecni byli: rektor Politechniki Świętokrzyskiej prof. Wiesław Trąpczyński, prorektorzy AGH i Politechniki Krakowskiej w osobach prof. Andrzeja Korbela i prof. Kazimierza Furtaka, prorektorzy Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Stanisław Krawczyk i prof. Waldemar Furmanek, rektor PWSZ w Chełmie prof. Józef Zając, dziekan Wydziału Lotniczego Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie płk dr Marek Grzegorzewski wraz z płk. dr. Wojciechem Kotlarzem - szefem Katedry Płatowca i Silnika, przedstawiciele szkół niepaństwowych.

Dorocznym zwyczajem, gościliśmy przedstawicieli służb mundurowych naszego regionu z nadinspektorem generałem Józefem Jedynakiem - Podkarpackim Komendantem Policji i generałem brygady Fryderykiem Czekałem - szefem Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego na czele. Niecodziennym gościem uroczystości był dr Ven Tenzin Jangchub z Tybetańskiego Instytutu Medyczno-Astrologicznego z siedzibą w Indiach. W inauguracji udział wzięli również członkowie Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, studenci, pracownicy i wielu absolwentów uczelni.

Po okolicznościowym wystąpieniu rektora prof. Tadeusza Markowskiego odbyła się uroczysta **immatrykulacja studentów**, którzy uzyskali najwyższą punktację w postępowaniu kwalifikacyjnym na I rok studiów w Politechnice. Uroczyste ślubowanie złożyli: Tomasz Murdza i Katarzyna Sakra z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska;

Małgorzata Fołta i Filip Mameczur z Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa; Agnieszka Nowak i Anna Ordon z Wydziału Chemicznego; Artur Ruszel, Grzegorz Stręk i Krzysztof Wojas z Wydziału Elektrotechniki i Informatyki; Anna Ośmak, Łukasz Pacuła i Barbara Sobkowiak z Wydziału Zarządzania i Marketingu.

W poczcie sztandarowym studenci pilotażu: Mariusz Kozieł, Grzegorz Mokijewski i Karolina Wajda.

Fot. M. Misiakiewicz

Już po raz drugi, za wyróżniające się wyniki w nauce i wzorowe wypełnianie obowiązków studenta, Minister Edukacji Narodowej i Sportu Krystyna Łybacka przyznała **stypendium Ministra** na rok akademicki 2003/2004 studentce V roku Wydziału Zarządzania i Marketingu pani Marzenie Hajduk, która w okresie zaliczonych czterech lat studiów uzyskała średnią ocen 4,63. W semestrze letnim minionego roku akademickiego pani Marzena Hajduk studiowała na Uniwersytecie w Covilha w Portugalii, gdzie uzyskała średnią z egzaminów 5,0. Jest autorką szeregu opublikowanych referatów z dziedziny reklamy, aktywnie uczestniczy w kra-

jowych i międzynarodowych konferencjach oraz sympozjach, jest prezesem zarządu Koła Naukowego Reklamy. Politechnika Rzeszowska zgłosiła jej kandydaturę do Nagrody Prezydenta Miasta Rzeszowa.

W czasie uroczystości Wicewojewoda Podkarpacki w towarzystwie JM Rektora dokonał wręczenia odznaczeń państwowych. **Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski** odznaczeni zostali: dr hab. inż. Andrzej Tomczyk, prof. PRz (WBMiL), oraz dr inż. arch. Stanisław Majka (emerytowany nauczyciel akad.). **Srebrnym Krzyżem Zasługi** odznaczeni zostali: mgr Wiesława Bober (Bibl. Gł.), inż. Maria Hendzel (adm.), inż. Barbara Kot (WCh), dr inż. Ewa Michalak (WBiŚ), dr hab. inż. arch. Aleksandra Prokopska, prof. PRz (WBiŚ), mgr Jadwiga Wilczyńska (adm.), dr hab. inż. Zenon Hendzel, prof. PRz (WBMiL), dr hab. inż. Jacek Jeżowski, prof. PRz (WCh), mgr Henryk Meder (SWFiS), dr Stanisław Wędrychowicz (Katedra Matematyki), dr inż. Bogusław Wisz (WEiI). **Brązowym Krzyżem Zasługi** odznaczeni zostali: inż. Elżbieta Antas (WBMiL), mgr Ewa Jędrzejec (WEiI), pani Maria Leś (adm.), Eugeniusz Frącz (WEiI), Augustyn Tendelski (adm.), mgr inż. Zbigniew Zawiślak (WEiI).

Następnie przedstawiciel pani Minister Edukacji Narodowej i Sportu dyrektor Józef Lepiech wręczył **Medal Komisji Edukacji Narodowej** niżej wymienionym osobom: dr hab. inż. Janowi Burkowi, prof. PRz (WBMiL), dr inż. Grzegorzowi Ficowi (WCh), dr inż. Andrzejowi Kubaskowi (WEiI), dr hab. inż. Stanisławowi Wołkowi, prof. PRz (WBMiL), dr hab. inż. Leonardowi Ziemiańskiemu, prof. PRz (WBiŚ).

Medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" wyróżnieni zostali: doc. dr inż. Bohdan Jancelewicz z Politechniki Warszawskiej, a zarazem wiceprezes Stowarzyszenia Twórców Aeronautyki i Jej Rozwoju "STAR", prof. dr hab. inż. Józef Nizioł z Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. Stanisław Nowak z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, prof. dr hab. inż. Lucjan Pawłowski z Politechniki Lubelskiej, a zarazem przewodniczący Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, inż. Robert Perec z IX Okręgu Inspektoratu Kontroli Cywilnych Statków Powietrz-

Wręczenie nagród Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Nagrodę odbiera dr hab. inż. Zenon Hendzel, prof. PRz.

Fot. M. Misiakiewicz

nych, profesor Gerhard Sachs i profesor Ulrich Schwarz z Fachhochschule Südwestfalen.

Nagrody Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za wybitne osiągnięcia naukowe uzyskane w 2002 r. otrzymali: (*nagrody indywidualne*) dr inż. Dorota Kijowska (WCh), dr inż. Elżbieta Machowska-Podsiadło (WEiI), dr inż. Joanna Marnik (WEiI) oraz dr inż. Bartosz Miller (WBiŚ), (*zespołową nagrodę Ministra*) dr hab. inż. Zenon Hendzel, prof. PRz, i dr hab. inż. Wiesław Żylski, prof. PRz (WBMiL), oraz dr inż. Mariusz J. Giergiel z AGH w Krakowie.

Po raz pierwszy nie odbyła się w czasie inauguracji uroczysta promocja doktorska, a powód był szczególnie zadowalający: mnogość doktoratów w minionym roku akademickim. Z tego to powodu uroczystość ta zostanie zorganizowana w czasie kolejnego uroczystego posiedzenia Senatu naszej uczelni.

Nowy rok akademicki został zainaugurowany wygłoszonym przez dr hab. inż. Kazimierza Buczka, prof. PRz, interesującym wykładem pt. "Jakość energii elektrycznej", a całą uroczystość tradycyjnie już zakończyły "Połoniny" odśpiewaniem hymnu "Gaudeamus".

Marta Olejnik

Wystąpienie JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej prof. dr. hab. inż. Tadeusza MARKOWSKIEGO

na inauguracji roku akademickiego 2003/2004 - 10 października 2003 r.

Szanowni i Dostojni Goście,
Studenci i Pracownicy
Politechniki Rzeszowskiej!

Każda inauguracja roku akademickiego to jednodniowe święto uczelni, szczególnie w całym roku akademickim. W tym wyjątkowym dniu dokonu-

jemy nie tylko podsumowania minionego roku, ale także kreślimy plany na najbliższy rok akademicki i dalsze lata.

Prognozowanie to w dzisiejszych czasach sztuka wyjątkowo trudna, chociaż konieczna. Do niedawna byliśmy dumni z rosnącej liczby studentów -

obecnie wymagania Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Państwowej Komisji Akredytacyjnej, mające związek z naszym wejściem do Unii Europejskiej, zmusiły nas do zmniejszenia liczby studentów.

Taka sytuacja miała miejsce już podczas tegorocznej rekrutacji, a mianowicie z około czterech tysięcy trzystu kandydatów na studia dzienne przyjęliśmy tysiąc pięćset osób. Problem ten związany jest przede wszystkim z zasobnością uczelni w samodzielną kadre naukową. Dużym wysiłkiem zwiększamy tę grupę nauczycieli akademickich. Ten rok akademicki rozpoczynamy ze stu szesnastoma samodzielnymi pracownikami naukowymi (w tej liczbie jest czterdziestu dwóch profesorów tytularnych). Nie bez znaczenia jest fakt, że uczelnia rozpoczęła kształcenie kadry samodzielnej we własnych murach.

Na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa odbyło się pierwsze kolokwium habilitacyjne. Dwa kolejne przewody są wszczęte, a na najbliższy rok są przygotowywane następne cztery. W minionym roku akademickim pięciu pracowników uczelni uzyskało habilitację, a trzydzieści trzy osoby obroniły rozprawy doktorskie. Nadal jednak "piętą achillesową" uczelni są profesury. W roku ubiegłym uruchomiono tylko dwa przewody, a powinno być ich około dziesięciu.

Wracając do tegorocznej rekrutacji, mogę obiecać, że z pewnością w przyszłym roku tak wielu kandydatów na studia w naszej uczelni nie zostanie poza jej murami.

Szanowni Państwo!

Ten rok i następne lata to "lata unijne". To będzie wieloletni okres dużego wysiłku, by przygotować i dostosować uczelnię do standardów wspólnej Europy. Wiąże się to przede wszystkim z takim przygotowaniem naszych studentów, by mogli w tym jednym dużym państwie swobodnie się poruszać i pracować. W tym miejscu apeluję do studentów - uczyć się języków obcych (nie tylko angielskiego). Kolejny ważny problem to nabycie umiejętności korzystania ze środków unijnych. Nasza uczelnia wiele w tym kierunku już zrobiła i mogę powiedzieć, że jesteśmy do tego procesu dobrze przygotowani. Świadczą o tym następujące fakty: od czterech lat działa w uczelni Punkt Kontaktowy programów ramowych Unii Europejskiej.

W ciągu pięciu lat w ramach programu Socrates/Erasmus wyjechało stu trzydziestu ośmiu studentów naszej uczelni na studia do krajów Unii Europejskiej. Dwudziestu czterech studentów z zagranicy studiowało w naszej uczelni. W ramach tego programu trzydziestu nauczycieli akademickich Politechniki Rzeszowskiej wykładało w uczelniach europejskich, my gościliśmy osiem osób.

Niekwestionowanym sukcesem w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej było przyznanie Wydziałowi Chemicznemu statusu Centrum Doskonałości. Projekt ten jest realizowany już drugi rok.

Szanowni Państwo!

Rok 2004 to jubileusz 30-lecia Politechniki Rzeszowskiej, wpisany w pięćdziesięciodwuletni okres działalności naszej uczelni. Nie wiemy dokładnie, co czeka uczelnię w roku przyszłym. Wszyscy czekamy na nową ustawę o szkolnictwie wyższym. Wiemy, że w wielu rozdziałach nie jest ona korzystna dla mniejszych uczelni, ale wiemy też, że cały szereg uregulowań prawnych w nowej ustawie jest bardzo potrzebny (np. problem wieloletowości oraz "sprzedaży" dóbr intelektualnych konkurencji). Z tymi zjawiskami - z nową ustawą czy też bez niej - będziemy bezwzględnie walczyć.

A jaki będzie stan posiadania Politechniki Rzeszowskiej na 30-lecie funkcjonowania jej pod tą nazwą? Trzeba przede wszystkim wiedzieć o tym, że uczelnia nasza stale się rozwija i zmienia - zgodnie z ogólnie obowiązującym prawem wszechświata. Z pewnością dodamy do majątku nowy akademik "Alchemik" i cały nowy kompleks Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Zakończenie remontu domu studenckiego "Ikar" oraz dwieście siedemdziesiąt nowych miejsc w "Alchemiku" powinno zdecydowanie poprawić warunki mieszkaniowe studentów.

Jeżeli jednak analizy wykażą potrzebę budowy jeszcze jednego domu studenckiego, uczelnia podejmie wysiłek rozpoczęcia budowy "Alchemika bis". Zapewne częściowo zakoń-

czymy inwestycję w Bezmiechowej, przy czym ośrodek ten będzie wymagał inwestowania jeszcze przez wiele kolejnych kadencji.

A co zrobiliśmy w minionym roku? Szereg obiektów widać gołym okiem. Dzisiaj będziemy mieli okazję obejrzeć nowy budynek, który już służy studentom. Teren uczelni to stały plac budowy - ale uporządkowany. W tym roku zakończymy dwa poważne remonty obiektów w Ośrodku Kształcenia Lotniczego oraz w Albigowej. Kończymy ocieplenie domu studenckiego "Ikar".

Uczelnia zakupiła dwa szybowce PW-6 oraz nowy symulator lotu. Kształcenie pilotów jest ogromnie kosztowne, ale jest też tym, co nas wyróżnia, czym możemy się chwalić. Rozwijając wątek lotniczy - uczelnia nasza przystąpiła do stowarzyszenia "Dolina Lotnicza" i jestem przekonany, że był to krok w dobrym kierunku.

Kończąc temat inwestycji, chciałbym stąd wyrazić słowa uznania tym, którzy wykonali i wykonują nasze obiekty, a mianowicie panom:

- Prezesowi inż. Janowi Krygowskiemu (firma HART-b.ex) - wykonawcy domu studenckiego "Alchemik";
- Prezesowi Tadeuszowi Gratkowskiemu - firma "Inżynieria" - współwykonawcy prawie wszystkich naszych budowli;
- Prezesowi Eugeniuszowi Niemczykowi - Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Szówsko - wykonawcy remontu domu studenckiego "Ikar";
- Prezesowi Markowi Pawlikowi - firma RESBUD - wykonawcy budynku P oraz Laboratorium w Bezmiechowej.

Wszystkim Państwu pięknie dziękujemy za terminowe (przedterminowe) zakończenie inwestycji.

Wczoraj oficjalnie wspólnie z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym przy ulicy Chopina 2 uruchomiliśmy Pracownię Biologii Molekularnej. Placówka ta służy naszym studentom specjalności "biotechnologia" już od ubiegłego roku.

Powstała dzięki wielkiemu zaangażowaniu dyrektora szpitala dr. Bernarda Waśki i dzięki przychylności ów-

czesnego marszałka naszego województwa Bogdana Rzońcy. Obaj są tu z nami - dziękujemy im pięknie.

Naszym zdaniem to wzorcowa placówka, pokazująca jak może wyglądać współpraca zupełnie różnych instytucji dla wspólnego dobra.

O planowanych nowych inwestycjach nie będę dzisiaj wspominał, są w fazie projektowania. Za rok zobaczymy, co udało się nam zrealizować.

Szanowni i Dostojni Goście,
Droga Młodzieży!

W końcowej części swojego wystąpienia pragnę przedstawić pewne dane o uczelni.

Mieliśmy cztery tysiące dwustu sześćdziesięciu czterech kandydatów na studia dzienne, z której to liczby rozpocznie studia tylko tysiąc pięćset pięć osób. Na studiach zaocznych liczba kandydatów wynosiła sześćset pięćdziesiąt pięć, przyjętych zostało czterysta dziewięćdziesiąt osób.

Aktualnie w Politechnice Rzeszowskiej studiuje ogółem trzynaście tysięcy pięćset osób, w tym blisko osiem tysięcy siedemset na studiach dziennych (spadek o 1200 osób w stosunku do roku ubiegłego). Studenci nasi studiuje na pięciu wydziałach, w ramach dziewięciu kierunków studiów. Aktualnie zatrudniamy sześćset pięćdziesięciu czterech nauczycieli akademickich, w tym: stu szesnastu profesorów i doktorów habilitowanych (wzrost o 13 osób w stosunku do roku ubiegłego), trzystu trzydziestu siedmiu adiunktów i wykładowców oraz dwustu jeden asystentów.

Politechnika Rzeszowska prowadzi w ramach umów dwustronnych współpracę z dziewiętnastoma uczelniami w Europie, Japonii i Stanach Zjednoczonych. W ubiegłym roku akademickim dziewięćdziesięciu siedmiu pracowników naszej uczelni wzięło czynny udział w międzynarodowych konferencjach i sympozjach. Nasza uczelnia gościła trzydziestu pięciu nauczycieli akademickich z uczelni partnerskich.

Politechnika Rzeszowska wspólnie z Urzędem Marszałkowskim realizuje

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU**
Krystyna LYBACKA

***Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Szanowna Społeczności Akademicka!***

Każdego roku z początkiem października wypełniają się audytoria uczelni i rozpoczyna się nowy rok akademicki. Jest to rok szczególny, bowiem w trakcie jego trwania zrealizowane zostaną nasze dążenia do członkostwa w Unii Europejskiej. Integracja stwarza nadzieje, ale też stawia nowe wyzwania. Nasza droga do Europy wiedzie przez polskie uniwersytety. To efekt twórczej pracy uczelni wyznaczy narodom miejsce w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Pozostaję w przekonaniu, że rozpoczynający się rok akademicki będzie czasem umacniania roli Polski w Europie i na świecie, poprzez kolejne, znaczące osiągnięcia naukowe i dydaktyczne polskich uczonych.

Wyrażam nadzieję, że wdrożenie drugiego etapu podwyżki wynagrodzeń oraz przewidywane wprowadzenie trzeciego etapu od września 2004 roku poprawi sytuację materialną nauczycieli akademickich.

W tym uroczystym dniu życzę wszystkim studentom radości ze zdobywania wiedzy. Nauczycielom akademickim życzę, by ich codzienny trud był źródłem osobistej satysfakcji z wykonywanych obowiązków. Calej społeczności akademickiej i wszystkim uczestnikom dzisiejszej uroczystości przekazuję wyrazy szacunku oraz życzenia wszelkiej pomyślności.

Warszawa, 1 października 2003 r.

projekt pod nazwą Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego, którego celem jest stworzenie innowacyjnej strategii regionu. Projekt jest finansowany przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji oraz Urząd Marszałkowski.

Pragnę dodać, iż szczególnie nas cieszy to, że odbudowuje się współpraca uczelni z sektorem gospodarki. Zaczynamy realizować coraz więcej prac na rzecz przemysłu, w ramach których realizowane są granty celowe. Nie jest to jeszcze poziom, z którego bylibyśmy

zadowoleni - mamy jednak nadzieję, że ta korzystna ze wszech miar tendencja nadal będzie się utrzymywała.

W ubiegłym roku akademickim 4 studentów otrzymało stypendia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Obserwujemy coraz większą aktywność studentów działających w różnych kołach naukowych, których liczba wzrosła do siedemnastu. Studenci zrzeszeni w kołach otrzymali szereg różnego rodzaju nagród, wyróżnień za uczestnictwo w konkursach i konferencjach naukowych.

Ponadto powstało Akademickie Biuro Karier, którego główne zadania koncentrują się na pomocy studentom i absolwentom Politechniki Rzeszowskiej w znalezieniu się na tak trudnym obecnie rynku pracy. Coroczne akcje Samorządu Studenckiego "Targi Edukacyjne" i "Pokój dla Żaka" cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Swoją działalność rozpoczęły Akademicka Telewizja Edukacyjna oraz Klub Dziennikarski.

Drodzy studenci pierwszego roku!

Podejmując studia, macie przed sobą nieograniczoną możliwość rozwoju własnych umiejętności i stajecie się członkami naszej wspólnej społeczności akademickiej. Być może stwierdzicie po pewnym czasie, że współtworzycie coś, co można nazwać misją szkoły, która istniała, istnieje i istnieje

będzie. Będziecie się starali robić tylko to, co celowe, pożyteczne i racjonalne. Cokolwiek będziecie postrzegać, będzie się to działo za pośrednictwem umysłu racjonalnego. Istnieje jeszcze intuicyjny wgląd - tzw. szósty zmysł, zmysł, o którym przez wieki zapomniano. Ten intuicyjny wgląd, odkrycia czy poznanie nowego wykracza poza granice racjonalnego umysłu. Prawda jest poza rozumem.

Umysł racjonalny jest jak tor kolejowy: wytyczony i osadzony w określonym podłożu. Prawda nie potrzebuje szyn - jest jak balon, który może latać w dowolnym kierunku. Wiedząc o tym, będzie się wam studiować lekko i radośnie.

Drodzy Studenci!

Dla was pierwszego października rozpoczął się czas nauki, której towa-

rzyszą wszystkie przywileje przypisane młodzieży studiującej. Cieszcie się tym czasem i wykorzystujcie go najlepiej, jak można dla siebie samych. O tym, co można robić w naszej uczelni poza nauką, zapewne powie przedstawiciel samorządu studenckiego.

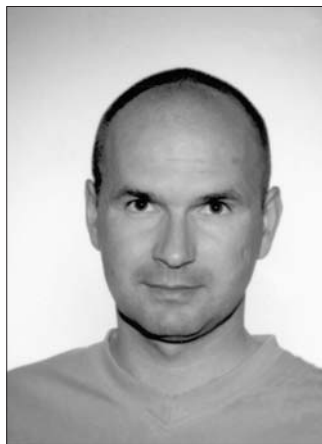
Pamiętajcie również, że jesteście członkami społeczności tego miasta, naszego miasta. Stanowicie ogromny procent tej społeczności. Szanujcie je więc i bądźcie dumni z faktu, że właśnie tu studiujecie.

Kończąc, serdecznie życzę wszystkim pracownikom i studentom wszelkiej pomyślności, optymizmu i zadowolenia z pracy, uczelni, braku długów i spełnienia wszystkich zamierzeń naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Dziękuję za uwagę.

PERSONALIA

DOKTORATY

Mgr Krzysztof Michalski, asystent w Zakładzie Nauk Humanistycznych na Wydziale Zarządzania i Marketingu, uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych z zakresu dyscypliny naukowej *filozofia*, nadany przez Radę Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w dniu 23 września 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Etyka a wartościowanie techniki w najnowszej niemieckiej filozofii techniki*.

Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. Andrzej Kiepas z Uniwersytetu Śląskiego. Rozprawę doktorską recenzowali: prof. zw. dr hab. Stanisław Jedynak z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, prof. dr hab. Józef Bańka, profesor zwyczajny Uniwersytetu Śląskiego, i prof. dr hab. Gerhard Banse z Institut für Technikfolgenabschätzung und Systemanalyse w Karlsruhe i Technische Universität Cottbus (RFN). Rada Wydziału wyróżniła pracę doktorską.

Mgr Anetta Szynal-Liana, asystentka w Katedrze Matematyki na Wydziale Zarządzania i Marketingu, uzyskała stopień naukowy doktora *nauk matematycznych*, nadany przez Radę Wydziału Matematyki Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 24 września 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Konfiguracje płaskie w zagadnieniach ekstremalnych quasi-konforemnych i teorii przeszerzeni Teichmüllera*. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Józef Zajac, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Rozprawę doktorską recenzowali prof. dr hab. Kazimierz Włodarczyk z Uniwersytetu Łódzkiego oraz prof. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Mgr inż. Paweł Górka, wykładowca w Katedrze Podstaw Elektroniki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakre-

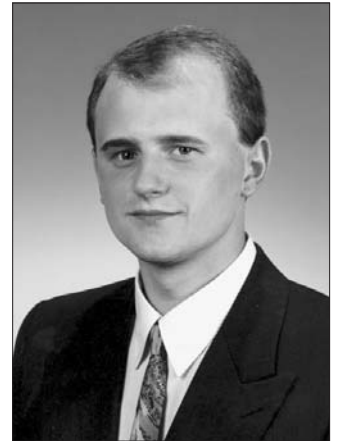

profesor Politechniki Poznańskiej, i dr hab. inż. Jacek Kłuska, profesor Politechniki Rzeszowskiej.

su dyscypliny naukowej *elektrotechnika*, nadany przez Radę Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej w dniu 16 września 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Badania i poprawa dokładności analizy liniowych obwodów elektrycznych*. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Roman Dmytryshyn, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę doktorską recenzowali dr hab. inż. Konrad Skowronek,

prostownik mostkowy z dwoma dodatkowymi tyrystorami o zmniejszonym i regulowanym obciążeniu biernym. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Stanisław Piróg, profesor zwyczajny Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Rozprawę doktorską recenzowali prof. dr hab. inż. Henryk Supronowicz z Politechniki Warszawskiej i dr hab. inż. Kazimierz Buczek, profesor Politechniki Rzeszowskiej.

Mgr inż. Paweł Woś, asystent w Zakładzie Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej w dniu 8 października 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Analiza wpływu charakterystyki wtrysku paliwa w silniku wysokoprężnym z komorą niedzielną na emisję tlenków azotu Nox*. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Kazimierz Lejda, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę doktorską recenzowali prof. dr hab. inż. Leszek Piaseczny z Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni i prof. dr hab. inż. Marek Orkisz z Politechniki Rzeszowskiej.

Mgr inż. Małgorzata Łatka, asystentka w Zakładzie Energoelektroniki i Elektrownictwa na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *elektrotechnika*, nadany przez Radę Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej w dniu 29 września 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Trójfazowy tyrystorowy*

PROFESURY UCZELNIANE

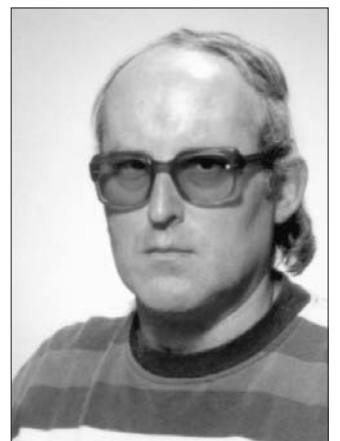
Gałyna Kalda

Lech Licholai

Vyacheslav Pisarev

Michał Proksa

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

► **prof. dr hab. inż. Gałynę Kaldę** w Zakładzie Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków na Wydziale

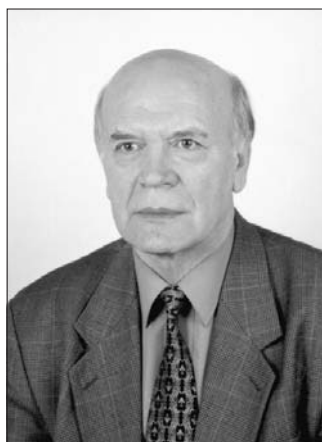
Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,

► **dr. hab. inż. Lecha Licholai** w Zakładzie Budownictwa Ogólnego na Wydziale Budownictwa i Inżynierii

Adam Reichhart

Valeriy Shevelya

Jan Jaremski

Roman Dmytryshyn

Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,

- ▶ **dr. hab. inż. Vyacheslava Pisareva** w Zakładzie Ciepłownictwa i Klimatyzacji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,
- ▶ **dr. hab. Michała Prokę** w Zakładzie Urbanistyki i Architektury na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,
- ▶ **dr. hab. inż. Adama Reichharta** w Katedrze Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,

- ▶ **prof. dr. hab. inż. Valeriya Shevelę** w Katedrze Fizyki na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat,
- ▶ **dr. hab. inż. Jana Jaremskiego** w Zakładzie Geotechniki i Hydrotechniki na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na czas nieokreślony,
- ▶ **dr. hab. inż. Romana Dmytryshyna** w Zakładzie Podstaw Elektrotechniki i Informatyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki z dniem 1 października 2003 r. na czas nieokreślony.

Bronisław Świder

Z OBRAD SENATU

Kolejne posiedzenie Senatu Politechniki Rzeszowskiej odbyło się w dniu 18 września 2003 r. Nominacje otrzymali: JM Rektor prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej oraz dr hab. inż. Ryszard Rut na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony. Ponadto JM Rektor wręczył medale "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" - wyróżnione zostały następujące osoby: mgr Maria Zarszyńska (WBMiL), dr inż. Krystyna Bula (WEiI), dr Maria Leśniak (WBiIŚ), mgr inż. Jadwiga Chodzińska (WCh), dr inż. Bogdan Myśliwiec (WCh), Zofia Biernat (Bibl. Gł.).

Następnie Senat wyraził zgodę na mianowanie prof. dr. hab. Tadeusza Paszkiewicza (WBiIŚ) oraz prof. dr. hab. inż. Marka Orkisz (WBMiL) na stanowisko profesora zwyczajnego, a także pozytywnie zaopiniował wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego:

- ▶ dr. hab. inż. Romana Dmytryshyna (WEiI), na okres 5 lat;
- ▶ dr. hab. inż. Lecha Lichołai (WBiIŚ),

- ▶ dr. hab. inż. Vyacheslava Pisareva (WBiIŚ),
- ▶ dr. hab. arch. Michała Proksy (WBiIŚ),
- ▶ dr. hab. inż. Adama Reichharta (WBiIŚ),
- ▶ dr. hab. inż. Sergiya Kryvyya (WEiI),
- ▶ dr. hab. Janusza Sobonia (WZiM),
- ▶ dr. hab. Kazimierza Winnickiego (WZiM),
- ▶ dr. hab. inż. Pawła Żukowskiego (WZiM).

Ponadto Senat:

- ◆ wysłuchał sprawozdania prorektora ds. nauczania - dr. hab. inż. Jerzego Potenckiego, prof. PRz, z przebiegu rekrutacji na studia dzienne i zaoczne w PRz na rok akademicki 2003/2004,
- ◆ zatwierdził ramowy plan posiedzeń Senatu PRz w roku akademickim 2003/2004,
- ◆ wysłuchał informacji JM Rektora na temat przygotowań do inauguracji roku akademickiego 2003/2004,
- ◆ zaakceptował wniosek w sprawie nazwania Sali Tradycji w Ośrodku Kształcenia Lotniczego PRz imieniem Romana Przepióry.

Iwona Ślęzak-Gładzik

Studia doktoranckie na Wydziale Chemicznym

W lipcu 2003 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Instytutem Katalizy i Fizykochemii Powierzchni Polskiej Akademii Nauk w Krakowie (IK), Wydziałem Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej (PK) oraz Wydziałem Chemicznym Politechniki Rzeszowskiej (WCh PRz) dotyczące wspólnego kształcenia doktorantów, współpracy w dziedzinie badań naukowych i praktyk studenckich. Dyrektorem Międzynarodowego Studium Doktoranckiego (MSD) jest prof. dr hab. Małgorzata Witko (IK), a strony porozumienia reprezentują prof. dr hab. Zbigniew Żurek (PK) oraz dr hab. inż. Stanisław Wołowicz (WCh PRz).

W ostatnich dniach września 2003 r. odbył się egzamin wstępny na MSD, który przeszli pomyślnie wszyscy trzej kandydaci z PRz: Jolanta Szlachta, Jarosław Noworól i Krzysztof Wałczyk.

Kandydaci zostali zakwalifikowani na studia. Studenci ci będą wykonywali prace doktorskie pod kierunkiem samodzielnych pracowników WCh PRz, które zakończą się promocją doktorską w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie technologia chemiczna na Wydziale Chemicznym naszej uczelni. Wydział Chemiczny otrzymał prawa doktoryzowania w 1999 r. Od tego czasu sześcioro asystentów wydziału uzyskało promocje doktorskie, z czego trzy publiczne obrony prac doktorskich odbyły się w 2003 r.

Wydział ten jest, po Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, drugim na Politechnice wydziałem kształcącym doktorantów według trybu studiów doktoranckich.

Podjęcie inicjatywy dydaktycznej jest zgodne z ogólną polityką dydaktyczną uczelni europejskich, które kształcą studentów według trójstopnio-

wego systemu: licencjat (3 lata) - studia magisterskie (2 lata) - studia doktoranckie (4 lata). Polska podpisała konwencję bolońską, w której zobowiązuje się do adaptacji swojego systemu szkolnictwa do tego schematu. Decyzja udziału Wydziału Chemicznego w MSD wyprzedza nieuchronne wprowadzenie systemu w uczelniach polskich. Mamy nadzieję, że w perspektywie dwóch lat WCh PRz uzyska odpowiednie warunki do prowadzenia badań naukowych na najwyższym światowym poziomie jako skutek deklarowanego wzrostu poziomu finansowania nauki w Polsce. Obecnie część badań naukowych musi być prowadzona w innych ośrodkach badawczych, co powoduje wysokie koszty badań oraz stawia duże wymagania doktorantom WCh PRz. Partnerzy MSD deklarują w tej materii swoją pomoc, którą z wdzięcznością przyjmujemy.

Stanisław Wołowicz

NOWE LABORATORIUM Wydziału Chemicznego

Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej (WCh PRz) od dwóch lat kształci studentów w specjalności biotechnologia. Ta specjalność jest wybierana przez największą liczbę studentów, kontynuujących edukację w ramach specjalności, poczynając od szóstego semestru. Wydział Chemiczny od czterech lat przygotowywał się do tego profilu kształcenia. W tym roku powstała Katedra Biochemii i Biotechnologii, którą kieruje prof. dr hab. Elżbieta Wałajtys-Rode¹, specjalista z uznanym w świecie dorobkiem naukowym w dziedzinie biochemii, immunologii i biotechnologii. Część zajęć laboratoryjnych jest prowadzona w Laboratorium Biologii Molekularnej (LBM) w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. F. Chopina w Rzeszowie.

Laboratorium już działa.

Fot. M. Misiakiewicz

Laboratorium powstało jako wynik wieloletnich starań profesora Andrzeja Skręta², znakomitego lekarza i naukowca. Laboratorium, którego oficjalne otwarcie odbyło się 9 października br.³, spełnia dwojaką rolę. Badania diagnostyczne, prowadzone przez grupę lekarzy, którzy zdobyli wieloletnie doświadczenie w metodach biologii molekularnej, służą pacjentom naszego regionu⁴. Specjalistyczny sprzęt, zgromadzony w Laboratorium Diagnostyki Medycznej, służy jednocześnie edukacji studentów WCh PRz, kształconym w ramach specjalności biotechnologicznej. Prof. A. Skręt prowadzi wykłady z przedmiotów "biologia molekularna z elementami inżynierii genetycznej" oraz "biomateriały". Zajęcia laboratoryjne z biologii molekularnej są prowadzone przez lekarzy-specjalistów

szpitala. Wspólne przedsięwzięcie Politechniki Rzeszowskiej i szpitala, jakim jest LBM, ma interdyscyplinarny charakter. W bieżącym roku troje studentów będzie wykonywać badania naukowe w LBM w ramach prac magisterskich. Przewiduje się ścisłą współpracę naukową grupy badawczej profesora A. Skręta z pracownikami Wydziału Chemicznego naszej uczelni. Wspólny projekt naukowy ma aspekty biotechnologiczne i medyczne.

Biotechnologie uważa się w świecie za bezpieczne dla środowiska techniki syntezy unikalnych związków chemicznych, wykorzystywanych w medycynie i, w coraz większym stopniu, w życiu codziennym. Zastępuje się w ten sposób metody wyłącznie chemiczne. Biotechnologie powstają na styku nauk chemicznych i biologicznych.

W ich tworzeniu biorą udział biologowie, chemicy i lekarze. Współdziałanie specjalistów w tych dziedzinach nauki jest w świecie powszechne. Laboratorium Biologii Molekularnej jest przykładem takiej współpracy. Ambitnym zamiarem władz Politechniki Rzeszowskiej jest utworzenie w najbliższych latach nowego kierunku kształcenia na Wydziale Chemicznym - Biotechnologii. Deklarowana ostatnio współpraca naukowców Instytutu Biotechnologii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego z pewnością wówczas stanie się faktem. Obie uczelnie Rzeszowa kształcą obecnie studentów zdolnych do podjęcia wyzwania, jakim jest biotechnologia, we wszystkich aspektach znaczenia tego terminu.

Stanisław Wołowicz

¹ Prof. dr hab. Elżbieta Wałajtys-Rode; autor ponad 80 publikacji naukowych w dziedzinie biotechnologii, immunologii i medycyny, uczestnik wielu projektów naukowych realizowanych w kraju i za granicą, uprzednio: w IBD im. Nenckiego, AM w Warszawie, Instytucie Biotechnologii i Antybiotyków PAN, na Uniwersytecie Rzeszowskim.

² Prof. dr hab. med. Andrzej Skręt; ordynator Oddziału Ginekologii i Położnictwa Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. F. Chopina w Rzeszowie, profesor Politechniki Rzeszowskiej w Katedrze Biochemii i Biotechnologii na Wydziale Chemicznym, przewodniczący sekcji Ginekologii Operacyjnej w PTG, autor wielu publikacji naukowych w dziedzinie genetyki.

³ W oficjalnej inauguracji działalności Laboratorium Biologii Molekularnej wzięli udział: JM Rektor PRz - prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Rzeszowie - dr med. Bernard Waśko, prof. dr hab. med. Andrzej Skręt, prorektorzy, dziekan i prodziekani WCh PRz, przedstawiciele władz wojewódzkich oraz lekarze i naukowcy Szpitala. Inauguracji towarzyszyła konferencja prasowa z udziałem dziennikarzy, radia i TV Rzeszów. Oficjalnego otwarcia Laboratorium dokonał JM Rektor PRz.

⁴ Lekarze i biochemicy, współpracownicy profesora A. Skręta w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym przy ul. Chopina 2: Sabina Kluz, Joanna Skręt, Adam Chruściel, Tomasz Magoń i Dariusz Ulman przygotowują i prowadzą zajęcia laboratoryjne ze studentami biotechnologii WCh PRz oraz analizują próbki pobrane od pacjentów szpitala na potrzeby diagnostyczne.

NAUKOWA SIĘĆ TEMATYCZNA EMC

Politechnika Rzeszowska wśród założycieli

We współczesnej cywilizacji technicznej, w której elektronika i sterowanie oraz przesyłanie informacji za pomocą sygnałów elektrycznych przeniknęły do wszystkich dziedzin życia, trudno przecenić rolę kompatybilności elektromagnetycznej. Jej efektem jest zapewnienie poprawnego działania współgzystujących w środowisku elektromagnetycznym urządzeń i systemów elektrycznych, elektronicznych, informatycznych i telekomunikacyjnych, a także eliminowanie zagrożeń

dla człowieka i innych organizmów biologicznych. Zgodnie z dyrektywą Wspólnoty Europejskiej WE 89/336/EEC określa ona *zdolność urządzenia lub systemu do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym jednocześnie bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych*.

W trosce o upowszechnienie w Polsce wiedzy dotyczącej zagadnień związanych z kompatybilnością elektro-

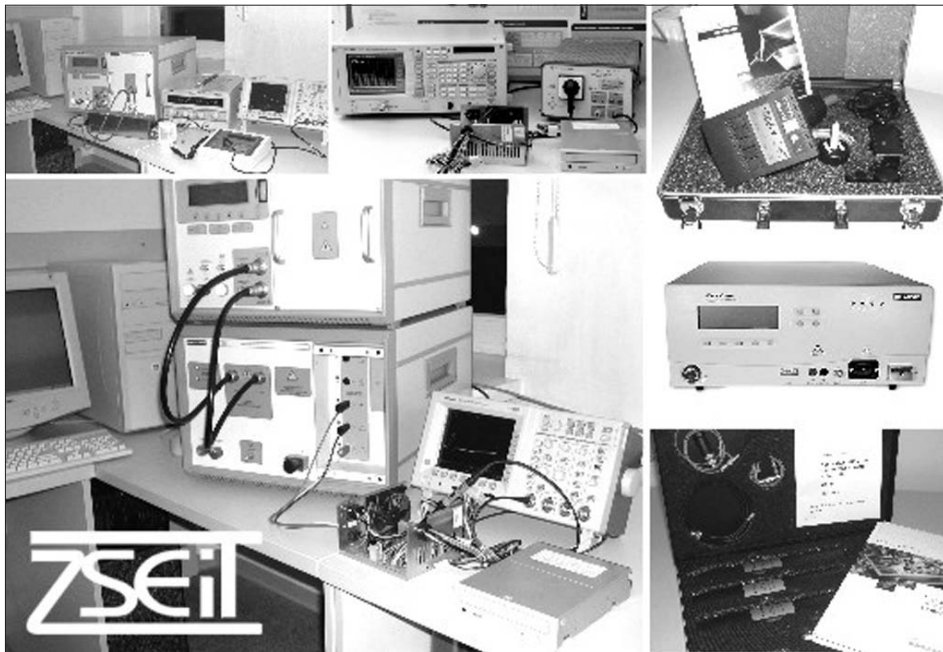
magnetyczną, w szczególności jej praktycznych aspektów, z inicjatywy Politechniki Wrocławskiej, reprezentowanej przez jej prorektora prof. dr hab. inż. Tadeusza Więckowskiego, oraz prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty Witolda Grabosia w dniu 24 września 2003 r. odbyło się spotkanie założycielskie Naukowej Sieci Tematycznej *Kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń i systemów na potrzeby społeczeństwa informacyjnego*. Idea powołania takiej sieci naukowej została

zasygnalizowana podczas obchodów tegorocznego Światowego Dnia Telekomunikacji w Warszawie.

Wśród jedenastu instytucji, które zaproszono na spotkanie założycielskie, znalazł się Zakład Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych Politechniki Rzeszowskiej. Obecność jego reprezentanta jest efektem wieloletnich prac badawczych, prowadzonych przez ten Zakład w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej mikroelektronicznych układów hybrydowych. Badania są realizowane z użyciem profesjonalnego zestawu aparatury, w jaką zostało wyposażone, w ramach m.in. grantów - aparaturowego Nr 3582/IA/153/2000 i promotorskiego Nr 7T11B03721 oraz środków własnych, organizowane w Zakładzie laboratorium kompatybilności elektromagnetycznej (EMC). Posiadana aparatura spełnia warunki ubiegania się - po zakończeniu prac organizacyjnych - o akredytację laboratorium. Organizowane laboratorium EMC, wyposażone w odpowiedni zestaw aparatury badawczej, jest pierwszą tego rodzaju jednostką w południowo-wschodniej części kraju.

Cele utworzenia i działania Naukowej Sieci *Kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń i systemów na potrzeby społeczeństwa informacyjnego* zostały sprecyzowane i zaprezentowane przez profesora Tadeusza Więckowskiego w referacie poprzedzającym spotkanie, wygłoszonym w ramach IV Warsztatów EMC Wrocław 2003. Są nimi m.in.:

- ▶ konsolidacja jednostek naukowych z punktu widzenia sposobów zapewnienia i badania kompatybilności

Profesjonalne wyposażenie laboratorium EMC w Zakładzie Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych.

Fot. własna

- elektromagnetycznej urządzeń oraz systemów w dobie społeczeństwa informacyjnego,
- ▶ stworzenie forum wymiany informacji i upowszechniania wyników prac naukowo-badawczych, dotyczących analiz i badań kompatybilności elektromagnetycznej,
- ▶ wspieranie i koordynowanie uczestnictwa jednostek naukowych, będących członkami Sieci, w projektach zintegrowanych oraz w sieciach doskonałości 6. Programu Ramowego UE, poprzez wykorzystanie ich doświadczeń i konsolidację potencjału naukowego,
- ▶ ułatwienie członkom Sieci włączenie się do projektów realizowanych w ramach Funduszy Przedakcesyj-

nych, Funduszy Strukturalnych oraz Funduszy Spójności (Kohezji) UE, a także rozwój współpracy międzynarodowej w celu przekształcenia sieci krajowej w sieć o charakterze międzynarodowym.

Powołana Sieć Naukowa ma charakter otwarty. Jej członkami mogą być jednostki naukowe, badawcze i inne, prowadzące działalność zgodną z merytorycznym obszarem funkcjonowania Sieci. Oficjalnym przedstawicielem Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych Politechniki Rzeszowskiej w Naukowej Sieci Tematycznej EMC jest dr inż. Wiesław Sabat.

*Włodzimierz Kalita
Wiesław Sabat*

TECHNOPOL KARPATY

12 sierpnia 2003 r. podpisane zostało przez niżej wymienione instytucje i osoby porozumienie w sprawie stworzenia warunków działania TECHNOPOLU KARPATY w ramach powstającego "PIERWSZEGO ŚRODKOWO-EUROPEJSKIEGO TRÓJKĄTA

TECHNOPOLI: Technopol Łódzki, Technopol Karpaty, Technopol Warmińsko-Mazurski".

W celu wdrożenia i uruchomienia procedur działania "Technopolu Karpaty" powołany został jednocześnie Komitet Sterujący w składzie:

- ▶ Wojewoda Podkarpacki - Jan Kurp - Przewodniczący Komitetu,
- ▶ Marszałek Województwa Podkarpackiego - Leszek Deptuła,
- ▶ Rektor Politechniki Rzeszowskiej - prof. Tadeusz Markowski,

- » Prorektor ds. nauki PRz - dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz,
- » Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego - prof. Włodzimierz Bonusiak,
- » Sekretarz Generalny Polskiego Konсорcjum ds. Rozwoju Regionalnego - Janusz Kołodziej.

Powinnością powołanego Komitetu jest realizacja projektu poprzez mobili-

zację środowisk przemysłowych i naukowych do innowacyjności oraz nowoczesnych praktyk i struktur biznesowych w celu wzrostu gospodarczego w województwie. Do jego zadań będzie należeć m.in.: tworzenie sieci współpracy z innymi regionami objętymi projektem, wpieranie i monitoring prac zespołów roboczych, dobór part-

nerów instytucjonalnych oraz podpisywanie umów lokalnych i międzynarodowych. Z chwilą powołania Spółki Akcyjnej zarządzającej TECHNOPO-LEM KARPATY Komitet zakończy swoją działalność w dotychczasowej formie.

Marta Olejnik

KRASP

STANOWISKO

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Wyższych w sprawie zgłoszonych przez Rząd RP do Sejmu projektów zmian ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 2 września 2003 r.

Prezydium KRASP z największym niepokojem przyjęło wiadomość o przekazaniu przez Rząd RP do Sejmu w dniu 1 sierpnia br. projektu zmian w dwóch ustawach: o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1852) oraz o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1853), które to zmiany: narzucają szkołom wyższym podatek dochodowy, opodatkowują niektóre stypendia naukowe i doktoranckie, a także wprowadzają szereg innych rozwiązań godzących w interes szkolnictwa wyższego w Polsce, a w szczególności - publicznego szkolnictwa wyższego.

W projekcie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych włączono m.in. wyższe szkoły do grupy podmiotów objętych podatkiem dochodowym na zasadach ogólnych. W ustawie o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. do art. 27 zamierza się dodać ustęp 3 w brzmieniu: "Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy podatku dochodowego". Proponuje się również likwidację dwóch niezwykle ważnych ulg w tym podatku, dotyczących szkolnictwa wyższego, a w szczególności:

- » w art. 17 ust. 1 pkt 4: wolne od podatku są dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 1c, **których celem**

statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, (...), w części przeznaczony na te cele,

- » w art. 17 ust. 1 pkt 14: **Wolne od podatku są dotacje otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego,** z wyjątkiem dopłat do oprocentowania kredytów bankowych w zakresie określonym w odrębnych ustawach.

W rządowym projekcie zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych usunięto niezwykle ważny dla szkolnictwa wyższego zapis w art. 21, ust. 1 pkt 39, który stwierdza, iż zwolnione z podatku dochodowego są *stypendia otrzymywane na podstawie przepisów wydanych przez właściwego ministra w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów naukowych oraz inne stypendia naukowe i za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego albo przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.*

W obydwu wypadkach Rząd RP podjął decyzje w bolesny sposób uderzające w szkolnictwo wyższe, borykające się od lat z wielkimi kłopotami

natury finansowej. Jak wiadomo, publiczne szkoły wyższe w ciągu ostatnich 13 lat potroiły liczbę studentów. Niestety, w ślad za tą decyzją nie poszły dodatkowe środki z budżetu państwa. Jedynym sposobem ratowania budżetów szkół wyższych było uruchomienie studiów płatnych (zaocznych, wieczorowych). Dzięki temu publiczne uczelnie pozyskują pieniądze nie tylko na bieżącą działalność, ale także - na niezbędne inwestycje oraz na tworzenie systemów wsparcia finansowego najlepszych uczonych (stypendia naukowe z 20% zysku). Wprowadzenie podatku dochodowego (od zysku) sprawi, że grozi zahamowanie inwestycji uczelnianych ze środków wypracowanych (na takie inwestycje uczelnie oszczędzają często przez kilka lat), a także, iż upadną lub znacznie ograniczone zostaną wszelkie systemy stypendialne tworzone na uczelniach z tzw. zysku. Przyjęte rozwiązania legislacyjne obliczone są na niewielkie wpływy do budżetu państwa, ale przyniosą one szkody szkolnictwu wyższemu.

Równie negatywnie należy ocenić decyzje Rządu o skreśleniu z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dwóch punktów art. 17 ust. 1, dzięki którym zwalniane były z podatku dochody podatników, których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa,

w tym również polegająca na kształceniu studentów, oraz dotacje otrzymane z budżetu państwa dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Przyjęcie przez Sejm tych rozwiązań pogorszy sytuację finansową uczelni wyższych w Polsce, w konsekwencji zaś wpłynie niekorzystnie na kondycję niedofinansowanego polskiego szkolnictwa wyższego, które wszak w najbliższym czasie będzie musiało stawić czoła dobrze finansowanemu szkolnictwu wyższemu krajów Unii Europejskiej.

Prezydium KRASP z największym zaskoczeniem przyjmuje decyzje Rządu RP o propozycji wprowadzenia zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (zmiana w art. 21 ust. 1 pkt 39). Rząd RP zdecydował się opodatkować znaczną część stypendiów naukowych i doktoranckich, finansowanych przede wszystkim ze środków pozabudżetowych, co stoi w zasadniczej sprzeczności z głoszonymi hasłami o uznaniu szkolnictwa wyższego za jeden z priorytetów tego Rządu. Decyzja ta wymierzona została w najlepszych studentów i doktorantów, a zatem - w tych ludzi, którzy budować mają przyszłość polskiej nauki. Dla nikogo nie jest tajemnicą, że pomoc materialna dla studentów i doktorantów w Polsce jest dziś daleko niewystarczająca. W trosce o rozwój przyszłych kadr naukowych wiele publicznych

szkół wyższych podjęło wysiłek fundowania - ze środków pozyskiwanych poza uczelnią, od darczyńców - stypendiów dla najlepszych studentów i doktorantów. Dotychczas najlepszych studentów i doktorantów wspierają finansowo także Minister Edukacji Narodowej i Sportu (stypendia ministerialne) oraz Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej. Decyzja Rządu RP o likwidacji niektórych zwolnień z opodatkowania stypendiów naukowych i doktoranckich jest krokiem, który uderzy w najzdolniejszych młodych ludzi.

Wszystko wskazuje na to, że w wyniku tej nieszczęsnej decyzji Rządu RP do budżetu państwa wpłynie niewielka kwota, w budżecie tym wręcz prawie niezauważalna, szkody społeczne (i polityczne!) wprowadzenia jej w życie będą jednak bardzo duże.

Kolejne zagrożenie wynika z zamiaru zniesienia odliczeń od dochodów osób fizycznych i prawnych darowizn, w tym na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze. Rządowa propozycja likwiduje bowiem istotny bodziec motywujący ofiarność osób pragnących wspierać system kształcenia na wyższych uczelniach.

Prezydium KRASP stwierdza, że próba wprowadzenia przez Rząd RP w okresie wakacyjnym zmian dwóch ustaw, które dotkliwie uderzają w szkoły wyższe oraz w najlepszych

studentów i doktorantów, bez wcześniejszych konsultacji ze środowiskiem akademickim, jest trudna do akceptacji. Środowisko akademickie rozumie potrzebę uporządkowania finansów publicznych w Polsce, jest też ono otwarte na dyskusję na każdy temat z tym związany. Domaga się jednak uwzględnienia jego podmiotowości. Prezydium KRASP oświadcza, że w obliczu wielkiego marnotrawstwa finansów publicznych "uszczelnianie" systemu podatkowego w szkolnictwie wyższym jest krokiem nieprzemyślanym i szkodliwym nie tylko dla kondycji szkół wyższych, ale dla przyszłości Polski. W imieniu środowiska akademickiego w Polsce, w imieniu najlepszych studentów i doktorantów Prezydium KRASP apeluje do Rządu RP o ponowne rozpatrzenie sprawy wprowadzenia zmian w wymienionych ustawach i zgłoszenie autopoprawki w czasie prac sejmowych nad obu dokumentami.

Prezydium KRASP apeluje do Sejmu i Senatu o wycofanie z przedstawionych przez Rząd RP projektów nowelizacji obu ustaw zapisów, które wymierzone zostały w szkoły wyższe oraz w najlepszych studentów i doktorantów.

*Przewodniczący:
prof. dr hab. Franciszek Ziejka*

AKADEMICKA TELEWIZJA CENTRUM

POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

W październiku 2003 r. oficjalnie zainaugurowała swoją działalność Akademicka Telewizja Centrum Politechniki Rzeszowskiej. Jest to - po wrocławskiej TV Styk - druga tego rodzaju telewizja w Polsce.

Program będzie adresowany zarówno do studentów, jak i do pracowników Politechniki Rzeszowskiej i będzie zawierał audycje edukacyjne, informacyjne oraz kulturalno-rozrywkowe. W programie nie zabraknie także materiałów reporterskich dotyczących życia

akademickiego oraz ogłoszeń planszowych dotyczących ważnych wydarzeń z życia uczelni.

Telewizja działa na mocy pozwolenia przyznanego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, a swoim zasięgiem obejmuje wszystkie akademiki znajdujące się na terenie miasteczka akademickiego Politechniki Rzeszowskiej.

Warto przypomnieć, że telewizja powstała przez włączenie telewizji edukacyjnej w struktury Akademickiego

Radia Centrum PRz. Prace zmierzające do uruchomienia telewizji trwały blisko 3 lata, a wynik końcowy był możliwy dzięki konsekwencji i zaangażowaniu studentów Politechniki Rzeszowskiej oraz wsparciu ze strony władz uczelni i Samorządu Studentów.

Nie bez znaczenia jest fakt, że wszystkie prace zostały wykonane społecznie. Również działalność telewizji jest oparta na nieodpłatnej pracy studentów. Dzięki temu program testowy został wyemitowany już w czerwcu br.

i spotkał się z życzliwym przyjęciem odbiorców. Obecnie trwają prace zmierzające do uzyskania pozwolenia telekomunikacyjnego i koncesji telewizyjnej, co pozwoliłoby znacznie poszerzyć ofertę programową, aby docelowo z produkcją własną wyjść na zewnątrz.

Po zakończeniu trwającej adaptacji i modernizacji pomieszczeń w dalszych planach jest produkcja amatorskich fil-

mów fabularnych i dokumentalnych o tematyce akademickiej, a przede wszystkim materiałów ilustrujących działalność Politechniki Rzeszowskiej. Dzięki powstaniu telewizji akademickiej Politechnika Rzeszowska stała się jedyną uczelnią w Polsce, która jest wyłącznym właścicielem radia, telewizji i gazety. Z pewnością stanie się to istotnym elementem przy pozyskiwaniu nowych studentów na poszczególne

kierunki kształcenia. Znacznie urozmaici się też oferta spędzania wolnego czasu adresowana do studentów, pozwalająca na jednoczesne zdobycie drugiego zawodu i odbycie praktyki dydaktyczno-zawodowej.

Więcej informacji na temat Akademickiego Radia i Telewizji Centrum Politechniki Rzeszowskiej znaleźć będzie można w kolejnym numerze Gazety Politechniki.

Andrzej Blahaczek

Jubileusze

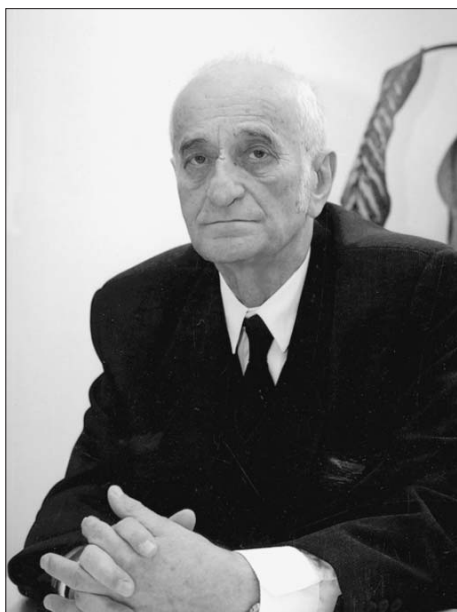
DOCENT MIECZYŚLAW MYŚIAK

W dniu 15 października 2003 r. Rada Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska uczciła Jubileusz 80-lecia urodzin doc. dr. inż. Mieczysława Mysiaka, którego sylwetkę mamy przyjemność gościć na łamach Gazety Politechniki. W obecności Szanownego Jubilata odczytany został list gratulacyjny JM Rektora.

Doc. dr inż. Mieczysław Mysiak urodził się 28 października 1923 r. w Nisku nad Sanem. Przed II wojną światową uczęszczał do gimnazjum w Tarnobrzegu, a pracę zawodową rozpoczął już 1.10. 1939 r., by uniknąć wywozu na roboty przymusowe w czasie okupacji. We wrześniu 1940 r. ponownie rozpoczął naukę w Szkole Budownictwa w Jarosławiu, którą ukończył w 1943 r., uzyskując tytuł technika budowy na kierunku drogowo-wodnym, co następnie pozwoliło Mu w lipcu 1943 r. na podjęcie pracy zawodowej.

Ciężka i fachowa praca ukierunkowała Go zawodowo na całe Jego pracowite życie. Po wyzwoleniu, gdy pracował na PKP, został delegowany do Wrocławia, gdzie jesienią 1945 r. rozpoczął wyższe studia na Oddziale Budownictwa Wodnego Wydziału Inżynierii Politechniki Wrocławskiej. W 1949 r. uzyskał absolutorium, a dyplom w maju 1950 r. Tu od 1.01.1950 r. rozpoczął pracę na etacie w Katedrze Budownictwa Wodnego u prof. Michała Mazura.

W latach 1954-1964 pracował dodatkowo na Politechnice Warszawskiej

na Wydziale Inżynierii Wodnej i Sanitarnej. W 1966 roku obronił pracę doktorską na Politechnice Śląskiej, a w latach 1968-1969 brał udział w tworzeniu Instytutu Środowiska Politechniki Wrocławskiej.

Z wykonanych prac i ponad 500 badań hydrogeologicznych z terenu całej Polski opublikował ponad 50 artykułów i wykonał ponad 100 opracowań

technicznych. Wydał szereg pomocy naukowych, współpracował z wieloma branżowymi zakładami, instytucjami samorządowymi w woj. wrocławskim i opolskim, mając pod opieką wiele zakładów, w których studenci jednocześnie zdobywali dodatkowe wiadomości.

Ze względu na stan zdrowia (z powodu klimatu wrocławskiego) w 1970 r. doc. M. Mysiak został na własną prośbę przeniesiony do pracy w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Rzeszowie, gdzie już od jesieni 1969 r. rozpoczął intensywną pracę na godzinach zleconych. Z Jego to inicjatywy powołano na naszej uczelni w 1970 r. kierunek inżynieria sanitarna.

Tu pracując, rozwijał nowatorskie metody prac projektowych, badawczych, naukowych i dydaktycznych. Prowadząc praktyki wakacyjne, oddawał swój cenny czas młodzieży. Organizował wycieczki naukowo-dydaktyczne i obozy naukowe, czym zjednywał sobie młodzież oraz młodszych współpracowników.

Należy dodać, że na wymienionych uczelniach doc. dr inż. M. Mysiak był

promotorem ponad 500 prac dyplomowych, kilkaset opracowań dot. założeń i projektów oraz badań naukowych z zakresu budownictwa wodnego, hydrogeologii, ujęć wód podziemnych i powierzchniowych, systemów zaopatrzenia w wodę i jej uzdatniania, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki wodno-ściekowej. Opracował przeszło 180 ekspertyz, opinii naukowo-badawczych oraz recenzji. Wydał 16 skryptów i podręczników. Opublikował w różnych czasopismach, w tym zagranicznych, ponad 130 artykułów i wykonał ponad 150 niepublikowanych opracowań dla odpowiednich instytucji i władz.

Do ciekawszych prac badawczych doc. M. Mysiaka należą:

- ◆ kilkadziesiąt badań hydrogeologicznych (1953-1990) i dokumentacji hydrogeologicznych,
- ◆ badania wpływu odwodnienia terenów na stan poziomu wody gruntowej (1976-1988),
- ◆ badania stanu czystości wód zbiorników w Myczkowcach i Solinie oraz 10 dopływów (1970-1995),
- ◆ prowadzenie prac kontrolnych i opiniowanie przydatności wprowadzenia do eksploatacji oczyszczalni ścieków patentu Politechniki Wrocławskiej,
- ◆ badania zaprojektowanej, prototypowej kontenerowej oczyszczalni ścieków dla 100-300 mieszkańców,
- ◆ badania zużycia wody w obiektach Politechniki Rzeszowskiej (1980-1992).

Za tak bogatą działalność i twórczość, jaką w swym życiu przejawiał, doc. M. Mysiak był wielokrotnie nagradzany i odznaczany, m.in.: odznaką Zasłużony dla województwa opolskiego i rzeszowskiego, Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej, Zasłużony dla Politechniki Wrocławskiej i Rzeszowskiej, Nagrodą Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki indywidualną stopnia drugiego i zespołową stopnia trzeciego, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz wieloma nagrodami rektorskimi, listami pochwalnymi wielu instytucji.

Docent M. Mysiak prowadził znaczną działalność w PZITS od 1953 r. Był członkiem Komisji Budownictwa PAN (1978-90), Komisji Gospodarki Wodnej PAN (1978-1995) i Sekcji Inżynierii Sanitarnej, Komitetu Inżynierii Łądowej i Wodnej PAN (1981-1991).

Po przejściu w 1990 r. na emeryturę inicjator powołania kierunku inżynierii sanitarnej na Politechnice Rzeszowskiej nadal w niej pracował na godzinach zleconych do 1995 r.

Dowodem intensywności działania Szanownego Jubilata niech będzie fakt, iż w 1996 r. rozpoczął pracę nad "dziełem swego życia" pt.: "Historia kierunku Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej w 30-leciu istnienia (1968-1998)" w 4 tomach o ogólnej objętości 1470 stron. Edycje tych tomów odbyły się w latach: 1998, 1999, 2001 i 2002. Jednocześnie z tworze-

niem owej "Historii..." zorganizował dwie konferencje naukowe (w 1999 r. nt. "Inżynieria środowiska w służbie społeczeństwu" oraz w 2001 r. nt. "Zagadnienia budownictwa wodnego oraz gospodarki wodno-ściekowej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem regionu podkarpackiego").

Szczerze pragniemy Panu doc. M. Mysiakowi w imieniu własnym, koleżanek i kolegów z kierunku inżynierii środowiska podziękować za całość Jego działalności zawodowej, naukowej, dydaktycznej i jednocześnie za całość monografii związanej z 30-leciem tego kierunku na Politechnice Rzeszowskiej. Napisanie tej monografii i zorganizowanie 2 sesji naukowych z tej okazji zabrało Mu przeszło 6 lat życia stale wypełnionego pracą naukową, zawodową i dydaktyczną, związaną z budownictwem wodnym, inżynierią sanitarną i w szerokim zakresie ochroną środowiska.

Tak więc pomimo wieku 80 lat życia Pan doc. dr inż. Mieczysław Mysiak nadal wykazuje wielką aktywność zarówno w pracach naukowych, wydawniczych, jak i organizacyjnych, za co Szanownemu Jubilatowi raz jeszcze składamy serdeczne podziękowania, życząc Mu wielu lat dalszej działalności, a nade wszystko dużo zdrowia i dobrej nadziei zawsze.

*Janusz Rak
Jan Szpakowski*

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

Integracja w różnych wymiarach...

Początek trzeciego tysiąclecia to okres rosnącego znaczenia procesów integracyjnych, które z różnym natężeniem występują w wielu częściach globu. Istota integracji oraz jej konsekwencje są w ostatnim okresie jednymi z najczęściej podejmowanych tematów, zarówno w literaturze naukowej,

jak i w wielonakładowych pismach dostępnych na polskim rynku wydawniczym. Jej wpływ na nasze życie jest skomplikowany, ma długofalowy, kumulatywny charakter i odbywa się paralelnie na wielu płaszczyznach. Najsilniejsze oddziaływanie procesu integracji można zaobserwować w sferze

aktywności gospodarczej oraz w zakresie zmian społecznych zachodzących w skupiskach ludzi żyjących w różnych częściach globu. Współczesna integracja jest naturalnym wynikiem szybkiego rozwoju społeczno-ekonomicznego oraz technologicznego, który stał się immanentną cechą światowej gospo-

darki. Jednak ocena zjawiska integracji nie jest łatwa ze względu na jej złożoność oraz kompleksowość.

Okazją do interdyscyplinarnego spojrzenia na ten problem było spotkanie przedstawicieli wielu ośrodków akademickich (m.in. z Warszawy, Łodzi, Lublina, Poznania, Krakowa, Dniepropietrowska, Zaporozża), które odbyło się w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. *Współczesne procesy integracyjne w wymiarze społeczno-ekonomicznym*. W publikacji książkowej wydanej przez organizatorów znalazło się ponad 70 referatów nadesłanych przez przedstawicieli 29 uczelni z Polski oraz Ukrainy. Konferencja była kolejnym przedsięwzięciem przygotowanym przez pracowników Katedry Marketingu naszej uczelni. Przed dwoma laty odbyło się spotkanie pod hasłem Globalizacja i regionalizacja gospodarki w Europie Środkowo-Wschodniej na początku XXI wieku (szerzej opisane w GP nr 12(96), 2001, s. 17-18).

Takie zjawiska jak integracja i globalizacja, obejmujące szereg różnych zmian i stanów, są silnie uzależnione od siebie. Ich wzajemne oddziaływanie dokonuje się na licznych płaszczyznach, wywołując określone skutki gospodarcze, społeczne, kulturowe oraz polityczne. Dlatego należy wieloaspek-

ktowo analizować ich wpływ na nasze współczesne życie.

Konferencja "Współczesne procesy integracyjne w wymiarze społeczno-ekonomicznym" odbyła się w dn. 9-11 października br. w Rzeszowie oraz Solinie. Rozpoczął ją cykl sześciu wykładów inauguracyjnych wygłoszonych w zespole sal wykładowych Politechniki Rzeszowskiej, których wysłuchała kilkusetosobowa grupa studentów Wydziału Zarządzania i Marketingu. Wśród prelegentów znaleźli się (w nawiasach podano tytuły wystąpień):

- kierownik Katedry Marketingu PRZ - prof. dr hab. inż. Jan Adamczyk (Oczekiwania społeczne związane z integracją europejską a kierunki zmian gospodarczych w Polsce),
- rektor Uniwersytetu Ekonomiki i Prawa w Dniepropietrowsku - prof. dr hab. Anatolij Zadoja (Globalizacja i regionalizacja - sprzeczny charakter procesów),
- prodziekan Kolegium Ekonomiczno-Społecznego SGH w Warszawie - prof. dr hab. Katarzyna Żukrowska (Polska-Unia-Świat: działania na rzecz wzrostu zrównoważonego),
- dziekan Kolegium Zarządzania i Finansów SGH w Warszawie - prof. dr hab. Jerzy Nowakowski (Produkty i usługi finansowe dla małych i średnich przedsiębiorstw),

Znak graficzny konferencji "Współczesne procesy integracyjne w wymiarze społeczno-ekonomicznym".

- kierownik Zakładu Innowacji i Przedsiębiorczości Politechniki Łódzkiej - prof. dr hab. Mirosław Włodarczyk (Innowacje a integracja na początku XXI wieku),
- przedstawiciel lokalnych przedsiębiorców - mgr Witold Sobol (Projekt integracji przedsiębiorstw ludwisarskich w Europie).

Na drugą część obrad uczestnicy konferencji przenieśli się do Wojskowego Zespołu Wypoczynkowego "Jawor" w Solinie. Złożyły się na nią prezentacje referatów oraz dyskusje, których tematyka obejmowała przede wszystkim:

- ◆ omówienie perspektyw rozwoju gospodarczego w aspekcie zachodzących procesów integracyjnych,
- ◆ ocenę szans oraz zagrożeń rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,
- ◆ zdiagnozowanie podstawowych problemów zarządzania w warunkach integracji,
- ◆ wyznaczenie uwarunkowań oraz sposobów kształtowania strategii marketingowych,
- ◆ wskazanie społecznych konsekwencji integracji,
- ◆ rozpoznanie wpływu procesów globalizacyjnych oraz regionalizacyjnych na współczesne zjawiska integracyjne,
- ◆ wpływ nowych technologii na procesy społeczno-gospodarcze.

Konferencja stanowiła znakomitą okazję do zintegrowania się reprezentantów wielu uczelni z Polski i Ukrainy. Sprzyjał temu uroczy, jesienny klimat

Prof. dr hab. Katarzyna Żukrowska (prodziekan Kolegium Społeczno-Ekonomicznego SGH w Warszawie) wraz z prof. dr. hab. inż. Janem Adamczykiem (kierownikiem Katedry Marketingu PRZ).

Fot. M. Gębarowski

bieszczadzkich krajobrazów oraz atrakcyjny program pobytu w Solinie (na który złożyły się m.in. rejsy po Zalewie Solińskim oraz zwiedzanie zapory

wodnej). Pozytywne odczucia zaproszonych gości znalazły wyraz w deklaracjach ponownego przyjazdu do Rzeszowa i wzięcia udziału w kolej-

nych przedsięwzięciach realizowanych przez Katedrę Marketingu.

Marcin Gębarowski

SYMPOZJUM LOTNICTWA

Idea spotkania integracyjnego pracowników lotnictwa powstała 20 lat temu w trakcie wyjazdów związanych z organizowaniem w budynku L czytelnicy wydziałowej ówczesnego Instytutu Lotnictwa. Pomysł doczekał się realizacji w roku bieżącym, w setną rocznicę pierwszego lotu silnikowego.

4 i 5 września 2003 r. odbyło się sympozjum nazwane przez organizatorów *Informacja lotnicza w setną rocznicę lotów w Kitty Hawk*.

Na zaproszenie dziekana Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz dyrektora Biblioteki Głównej odpowiedziało przeszło 50 osób, wśród nich komendant-rektor Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie gen. bryg. pilot Tadeusz Kuziora, dyrektor Jerzy Gąsiorowski z Komitetu Badań Naukowych, jeden z nestorów szybownictwa polskiego inż. Zygmunt Szczeciński oraz kapelan lotników o. Dominik Orczykowski. Tak więc gościliśmy przedstawicieli takich ośrodków, jak:

- ▶ DĘBLIN: Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych
- ▶ KRAKÓW: Muzeum Lotnictwa Polskiego, Szczep 19 Krakowskich Drużyn Lotniczych im. Żwirki i Wigury Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej
- ▶ KROSNO: Centralna Szkoła Techniczno-Lotnicza, Goodrich
- ▶ LUBLIN: Wydział Mechaniczny Politechniki Lubelskiej
- ▶ MIELEC: Polskie Zakłady Lotnicze
- ▶ RZESZÓW: WSK "PZL - Rzeszów"
- ▶ WARSZAWA: Centralna Biblioteka Wojskowa, Instytut Lotnictwa, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Ministerstwo Infrastruktury, Główna Biblioteka Komunikacyjna, Wydział Mechaniczny Energetyki

Prezentacja Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej przez dziekana WBMiL M. Orkiszę i dyrektora OKL W. Gawła.

Fot. M. Olejnik

i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej, Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej, Wydział Mechatroniki Wojskowej Akademii Technicznej, Wydział Lotnictwa i Obrony Powietrznej Akademii Obrony Narodowej

▶ WROCŁAW: Wydział Mechaniczny Politechniki Wrocławskiej.

Uczestnicy przebywali w trzech obiektach Politechniki Rzeszowskiej. Sympozjum rozpoczęło się na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa w sali posiedzeń Rady Wydziału. W przerwie obrad prowadzonych przez dziekana WBMiL prof. Marka Orkiszę obejrzano przygotowaną w czytelnicy wydziałowej okolicznościową wystawę prezentującą lotnicze książki i czasopiśma z lat 20. i 30. oraz ekspozycję zbioru filatelistycznego Polskie Skrzydła przygotowaną przez Okręg Rzeszowski

Polskiego Związku Filatelistów. Zwiedzaniu towarzyszyły występy kapeli Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Rzeszowskiej "Połoniny".

Po zakończeniu obrad uczestnicy sympozjum zwiedzili Ośrodek Kształcenia Lotniczego PRz w Jasionce. Gospodarzem tej części sympozjum był dyrektor Waław Gawel.

Drugi dzień imprezy był zarezerwowany dla Akademickiego Ośrodka Szybowcowego Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej. Droga do Bezmiechowej prowadziła przez Pogórze Dynowskie i Krasiczyn, gdzie Goście mieli okazję zwiedzić słynny z dekoracji sgraffitowych manierystyczny zamek Krasickich.

Kilkugodzinny pobyt na szybowisku w Bezmiechowej dostarczył naszym wszystkim gościom niezapomnianych wrażeń. Mimo pesymisty-

cznych rokowań dopisała nawet pogoda, co pozwoliło na wspólne biesiadowanie przy ognisku na stoku "świętej góry" i w promieniach zachodzącego słońca. Tradycyjna wojskowa grochówka, kaszanka i szaszłyki z grilla były serwowane przez kuchnię

połową zaprzyjaźnionej Brygady Obrony Terytorialnej z Przemyśla.

Symposium spełniło swoją rolę. Oprócz nawiązania licznych kontaktów, a także miłych wspomnień pozostał opublikowany przez naszą Oficynę Wydawniczą Informator o wszys-

tkich placówkach biorących udział w spotkaniu. Organizatorzy są przekonani, że będzie on służył naszym współpracownikom, studentom, użytkownikom naszych bibliotek i nam samym.

Elżbieta Kaluża

SEMINARIUM

XI MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM METROLOGÓW

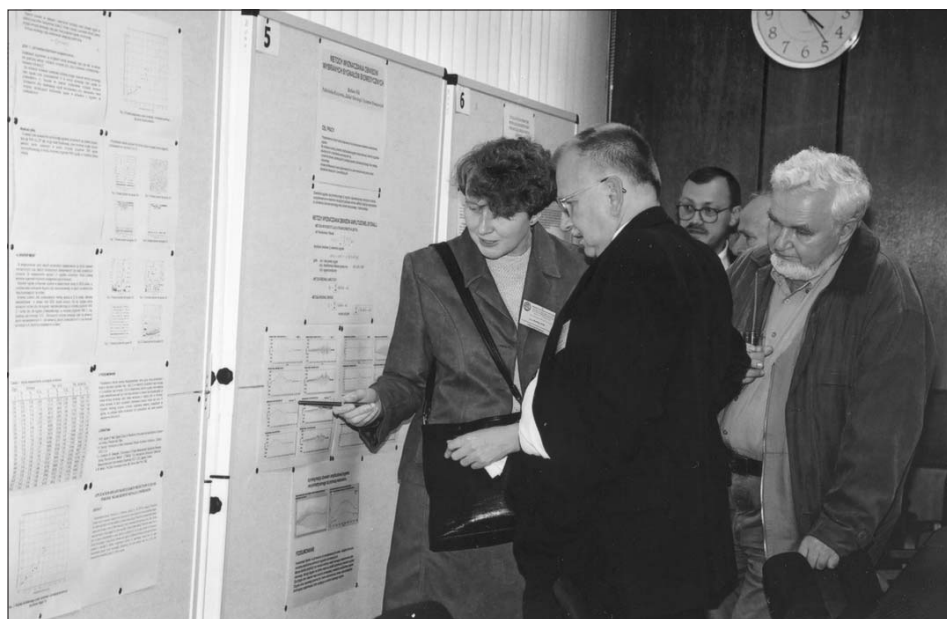
MSM'03

Już po raz jedenasty, w dniach 17-20 września 2003 r. odbyło się w Politechnice Rzeszowskiej Międzynarodowe Seminarium Metrologów MSM'03 *Metody i Technika Przetwarzania Sygnałów w Pomiarach Fizycznych*, zorganizowane przez Zakład Metrologii i Systemów Pomiarowych Politechniki Rzeszowskiej oraz Katedrę Techniki Informacyjno-Pomiarowej Politechniki Lwowskiej. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego XI MSM był dr hab. inż. Adam Kowalczyk, prof. PRz, przewodniczącym Komitetu Naukowego - prof. dr hab. inż. Bohdan Stadnyk.

Na cmentarzu Orłąt Lwowskich.

Fot. własna

Dyskusja naukowa w czasie sesji plakatowej.

Fot. własna

W uroczystości otwarcia XI MSM w Sali Senatu uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni oraz Wydziału Elektrotechniki i Informatyki z JM Rektorem prof. dr. hab. inż. Tadeuszem Markowskim i dziekanem WEiI dr. hab. inż. Jerzym Bajorkiem, prof. PRz.

Celem Seminarium była prezentacja prac naukowo-badawczych dotyczących przetwarzania sygnałów w pomiarach fizycznych. Kilkudziesięciu metrologów z uczelni krajowych i zagranicznych (Ukraina, Węgry) oraz z regionalnego przemysłu dzieliło się doświadczeniami i wynikami prac badawczych w trzech roboczych sekcjach:

- czujniki i przetworniki pomiarowe,
- nowe metody przetwarzania sygnałów,
- systemy pomiarowo-diagnostyczne.

Obradom w pięciu sesjach i sesji plakatowej, które odbyły się w Politechnice Rzeszowskiej i Politechnice Lwowskiej, przewodniczyli: prof. Janusz Gajda, prof. Brunon Szadkowski, prof. Jacek Przygodzki, prof. Mychajło Dorożowec, prof. PRz Adam Kowal-

czyk. W obradach uczestniczyli również przedstawiciele Agencji Wydawniczej miesięcznika "Pomiary, Automatyka, Kontrola".

W czasie dwudniowego pobytu we Lwowie uczestnicy Seminarium zapoznali się ogólnie z historią i architekturą

Lwowa, zwiedzili też Politechnikę Lwowską, Lwowskie Muzeum Metrologii, Cmentarz Łyczakowski i Starówkę, a także wzięli udział w przedstawieniu w Operze Lwowskiej.

Adam Kowalczyk

SEMINARIA WYDZIAŁOWE

- ✓ Prof. Dr.-Ing. habil. Andreas Seidel-Morgenstern z Uniwersytetu w Magdeburgu (RFN) wygłosił w dniu 7 lipca 2003 r. referat pt. "Chemical Engineering research activities at the University and the Max Planck Institute in Magdeburg" na seminarium Wydziału Chemicznego i Centrum COMODEC.
- ✓ Dr Anna Żmihorska-Gotfryd, adiunkt w Zakładzie Technologii Tworzyw Sztucznych, wygłosiła w dniu 17 września 2003 r. referat pt. "Kompozycje polimerowe z wybranych żywic syntetycznych modyfikowanych prepolimerami uretanowymi" na seminarium Wydziału Chemicznego.
- ✓ Katedra Matematyki na Wydziale Zarządzania i Marketingu wspólnie z Oddziałem Rzeszowskim Polskiego Towarzystwa Matematycznego zorganizowała w dniu 15 października 2003 r. otwarte zebranie naukowe, na którym dr Tomasz Szarek, adiunkt w Katedrze Matematyki, wygłosił referat naukowy pt. "O pewnym problemie w teorii fraktali" oraz odczyt popularnonaukowy pt. "W krainie fraktali".
- ✓ Katedra Matematyki na Wydziale Zarządzania i Marketingu wspólnie z Oddziałem Rzeszowskim Polskiego Towarzystwa Matematycznego zorganizowała w dniu 21 października 2003 r. otwarte zebranie naukowe, na którym prof. dr hab. dr Adolf Grigorewicz Aslanyan z Instytutu Fizyki Technicznej w Moskwie - MFTI (Federacja Rosyjska) wygłosił referat nt. "O pewnej klasie osobliwych równań eliptycznych w obszarach cienkich (teoria powłok)".
- ✓ Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa zorganizowała w dniu 22 października 2003 r. otwarte seminarium naukowe, na którym wykład nt. "Nanomechanika struktur mechanicznych" wygłosił prof. dr hab. inż. Gwidon Szefer, profesor zwyczajny Politechniki Krakowskiej.
- ✓ Prof. Kurt Varmuza z Vienna University of Technology, Institute of Chemical Engineering, Laboratory for Chemometrics (Austria) wygłosił w dniu 22 października 2003 r. referat pt. "Selected methods and applications in chemometrics" na seminarium Wydziału Chemicznego i Centrum COMODEC.

Bronisław Świder

PWSZ W KROŚNIE POD NASZĄ OPIEKĄ

30 września 2003 r. zawarte zostało pomiędzy Politechniką Rzeszowską a Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Krośnie porozumienie (na 5 lat) o współpracy w ramach kierunków i specjalności realizowanych na Politechnice.

Na zdjęciu rektor PWSZ - prof. Andrzej Gonet oraz prorektor ds. nauczania PRz - dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz.

Fot. P. Krzanowski

Szkoła w Krośnie m.in. konsultować będzie zmiany programowe w ramach prowadzonych specjalności i tworzenie nowych przy współudziale PRz oraz korzystać z możliwości uzyskiwania stopni naukowych w PRz. Możliwa jest również realizacja współ-

nych prac badawczych (nie dotyczy BW i DS).

Marta Olejnik

Z żałobnej karty

WSPOMNIENIE O PROFESORZE POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ DR. HAB. ADAMIE J. DRZYMALE

Profesor Politechniki Rzeszowskiej Adam Drzymała był dzieckiem Podkarpacia. W młodości przebywał w okolicach Rymanowa oraz Gorzyc. W Tarnobrzegu ukończył Liceum Ogólnokształcące. Studia wyższe podjął na Uniwersytecie Łódzkim na kierunku fizyka. Były to czasy ogromnej popularności fizyki, wiążące się z takimi spektakularnymi osiągnięciami technicznymi, jak energetyka jądrowa, nie wspominając o bombie atomowej. Ze studiów wyniósł zamiłowanie do astronomii i fizyki cząstek elementarnych.

Po ukończeniu studiów podjął pracę nauczyciela fizyki w Technikum Rolniczym w Dzikowie k. Tarnobrzega. Dr hab. Adam Drzymała, prof. PRz, nie widział swojej przyszłości poza regionem, w którym się wychował. W tamtym bowiem okresie powstawały różne, bardziej atrakcyjne możliwości pracy dla fizyków, takie jak powstające w Polsce instytuty badawcze (Świerk pod Warszawą) czy Zjednoczony Instytut Badań Jądrowych w Dubnej pod Moskwą. Wybrana przez Niego droga życiowa miała swoje plusy. W szkole poznał przyszłą żonę Halinę, z którą zawarł potem szczęśliwe i udane małżeństwo, dochował się dwójki dzieci: córki Ewy i syna Jakuba.

Nie ma też w tym nic dziwnego, że pojawił się On w zestawie kadry powstającej w Rzeszowie Wyższej Szkole Inżynierskiej. Tu przejął obowiązki dydaktyczne z zakresu fizyki, pełnił przeróżne funkcje we władzach uczelni, w tym prodziekana Wydziału Budownictwa i Inżynierii Lądowej.

W tamtym czasie wyższe szkoły inżynierskie powstawały jako uczelnie działalności naukowej. Profesor Adam Drzymała dobrze wiedział, że jest to rozwiązanie prowizoryczne, które nie utrzyma się długo w czasie. Podjął więc działania mające na celu zwiększenie swoich kwalifikacji na-

ukowych oraz stworzenie perspektywy prac badawczych dla siebie i potencjalnego zespołu współpracowników. Rozpoczął wykonywanie pracy doktorskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przez wiele lat dojeżdżał, wykonywał żmudne doświadczenia, aby w końcu otrzymać upragniony doktorat. W Rzeszowie nawiązał kontakt z grupą profesora R. Wyrzykowskiego, który w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie zbudował zespół pracujący w dziedzinie akustyki. Profesora PRz Adama Drzymalę interesował problem hałasu przemysłowego. W owym czasie na Podkarpaciu intensywnie rozwijał się przemysł maszynowy, lotniczy i zbrojeniowy. Problem hałasu przemysłowego pojawił się wtedy, gdy zaczęto stwierdzać upośledzenie słuchu pracowników tego przemysłu. Prof. A. Drzymała, wraz z innymi, pracował nad sposobami przeciwdziałania takiemu niekorzystnemu zjawisku. Prace te w terminie późniejszym pozwoliły na przygotowanie praktycznych rozwiązań problemu hałasu w zakładach produkcyjnych regionu podkarpackiego.

Mimo że studiowaliśmy na jednej uczelni (choć na różnych latach), z Adamem Drzymalą (wtedy doktorem) zetknąłem się po raz pierwszy w 1974 r. Z satysfakcją stwierdziłem,

że na wiele spraw dotyczących ówczesnego Zakładu Fizyki Politechniki Rzeszowskiej mamy zbliżone poglądy. Stwierdziłem, poza tym, jego pragmatyczne podejście do problemów oraz zdolność zawierania kompromisów.

Tak zaczęła się nasza współpraca, która przetrwała wszystkie kolejne lata i doprowadziła do rozwoju Zakładu, w szczególności do rozwoju kadry. Warto wspomnieć, że w okresie 1974-1990 dziesięciu pracowników Zakładu (potem Katedry) Fizyki uzyskało stopnie doktorskie. Poza pracami w dziedzinie wytłumiania hałasu prof. PRz A. Drzymała aktywnie włączył się w drugi nurt prac Zakładu, jakim były badania nad właściwościami i zastosowaniem tzw. ciekłych kryształów. Oprócz prac podstawowych nie sposób nie wspomnieć o pracach stosowanych wykonywanych na potrzeby zakładów pracy Rzeszowa, Krosna, Dębicy, Nowej Dęby i innych. W tym czasie Adam Drzymała pracował

na stanowisku docenta kontraktowego.

Istotne dla przyszłości jest to, że prof. Drzymała skojarzył swą wiedzę z zakresu akustyki z nową dziedziną, tj. z ciekłymi kryształami. Prace w tym zakresie zaowocowały w terminie późniejszym przedstawieniem rozprawy habilitacyjnej.

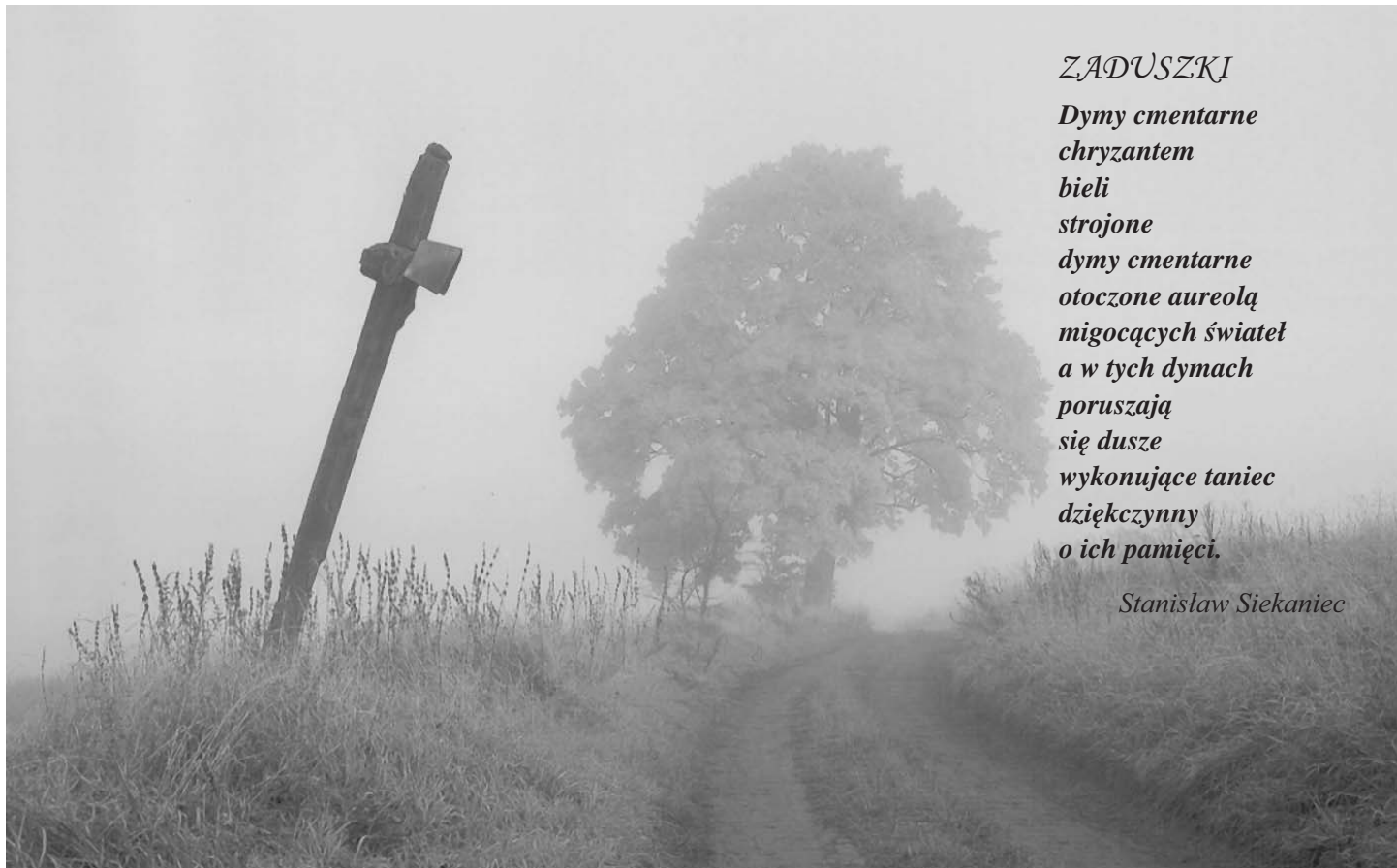
Lata 1985-1990 to lata CPB - Centralnych Problemów Badawczych. W centralnych rejonach Polski, na ogół znacznie lepiej zaopatrzonych w środki finansowe na naukę, decyzje te, być może nie tak entuzjastycznie przyjmowane, dla Katedry Fizyki oznaczały okres pięciu "lat tłustych". Pojawiły się pieniądze na aparaturę naukową - nie tylko na budowę, ale i zakup, można było nie tylko jeździć, ale i organizować konferencje, były środki na współpracę międzynarodową. Niestety, ten dobry okres jak szybko się zaczął, tak szybko się skończył. Niewątpliwie był bardzo pomocny w badaniach naukowych prof. PRz

A. Drzymały. Nowe regulacje prawne związane z systemem grantów naukowych właściwie nie dawały szans większości małych ośrodków naukowych. Nastąpił stopniowy regres działalności naukowej prowadzonej w Katedrze Fizyki.

Prof. PRz Adam Drzymała złożył rozprawę habilitacyjną w 1992 r. w Instytucie Fizyki Politechniki Warszawskiej. Praca została bardzo dobrze przyjęta, odbyła się rozprawa habilitacyjna. W 1994 roku został powołany na stanowisko kierownika Katedry Fizyki, którą to funkcję pełnił do chwili śmierci. Odszedł od nas w dniu 25 sierpnia 2003 r.

Zmarły pozostanie w naszej pamięci jako człowiek prawy, życzliwy i pomocny innym, racjonalny i zrównoważony, lubiany przez pracowników i studentów. Osobiście, straciłem przyjaciela, z którym współpracowałem przez ostatnich dziewiętnaście lat.

Aleksander B. Szymański

ZADUSZKI

*Dymy cmentarne
chryzantem
bieli
strojone
dymy cmentarne
otoczone aureolą
migocących świateł
a w tych dymach
poruszają
się dusze
wykonujące taniec
dziękczynny
o ich pamięci.*

Stanisław Siekaniec

NOVUS AB INTEGRO NASCITUR ORDO

NOWY ZUPEŁNIE RODZI SIĘ PORZĄDEK

Pracę w Katedrze Geodezji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska rozpocząłem po uprzedniej, solidnej praktyce w wykonawstwie budowlanym i projektowaniu w kraju (RPB i BPBK w Rzeszowie) oraz poza nim (Rumunia, Algieria). Nowy szef Katedry prof. dr hab. inż. Roman Kadaj zalecił mi w czasie praktyk terenowych 2003 r. "polaryzację" ćwiczeń terenowych z geodezji w świetle prawa budowlanego. Ta swoista polaryzacja oznaczała konieczność nowego spojrzenia na wykonywane zadania.

Początek pracy należało rozpocząć od analizy obowiązujących przepisów najnowszego prawa budowlanego (ostatnia zmiana z dnia 27 marca 2003 r.) i przepisów towarzyszących temu prawu. W rezultacie tej analizy stwierdziłem, że wszystkie ćwiczenia w liczbie sześciu "mieszczą" się w najważniejszym rozporządzeniu wykonawczym do tego prawa, a mianowicie rozporządzeniu Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie. Realizowane ćwiczenia w blisko 70% wyczerpują wspomniane rozporządzenie i na pewno można uważać je za bardzo istotne dla przyszłego inżyniera budownictwa, uwzględniają bowiem trzy zasadnicze fazy procesu inwestycyjnego, a mianowicie: projektowanie obiektów budowlanych, ich wykonawstwo oraz czynności przewidziane po zakończeniu budowy (bezpośrednio po zakończeniu i w okresie późniejszego użytkowania).

Przedstawiam więc następujące wnioski i propozycje:

- ◆ Dobra znajomość prawa budowlanego, przepisów wykonawczych, norm i instrukcji w obszarze nawiązującym do rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych, a także czynności geodezyjnych obo-

wiązujących w budownictwie oraz powiązanie tej wiedzy z wszystkimi formami zajęć, tzn. wykładami, laboratoriami, ćwiczeniami audytoryjnymi i praktykami terenowymi, to pożądanym i oczekiwany przez firmy wykonawcze i biura projektów model kształcenia przyszłych inżynierów w zakresie ogólnie pojętej "geodezji budowlanej". Niejednokrotnie mogłem się o tym przekonać w trakcie rozmów w firmach w sprawie przyjmowania studentów na praktyki przeddyplomowe.

- ◆ Nazewnictwo poszczególnych sprawozdań z wykonanych ćwiczeń oraz ich treść powinny zawierać sformułowania ze wspomnianych przepisów.
- ◆ Za potrzebę chwili należy uznać wdrożenie elementów pracy na mapach elektronicznych (numerycznych i rastrowych). Dotyczyłoby to "kartowania" na tych mapach zainwentaryzowanych obiektów budowlanych i projektowania obiektów budowlanych.
- ◆ Specjalistyczne osnowy geodezyjne stosowane w budownictwie (pomiarowe i realizacyjne) są domeną geodetów, dlatego ćwiczenia połowe powinny się odbywać na przygotowanych terenach z dużą liczbą punktów geodezyjnych, tak aby ewentualne uzupełnianie osnowy na potrzeby wykonania ćwiczeń odbywało się za pomocą najprostszyc konstrukcji, takich jak pojedyncze wcięcia liniowe, kątowe i kątowno-liniowe. Zarówno teren miasteczka akademickiego Politechniki w Rzeszowie, jak i poligon ćwiczeniowy w Hucie Poręby k. Dynowa są w stopniu wystarczającym nasycone punktami geodezyjnymi.

A oto tematy wykonane w czasie tegorocznych praktyk. Wszystkie mają pełną podbudowę prawną zacytowaną w sprawozdaniach.

1. Niwelacja techniczna geometryczna

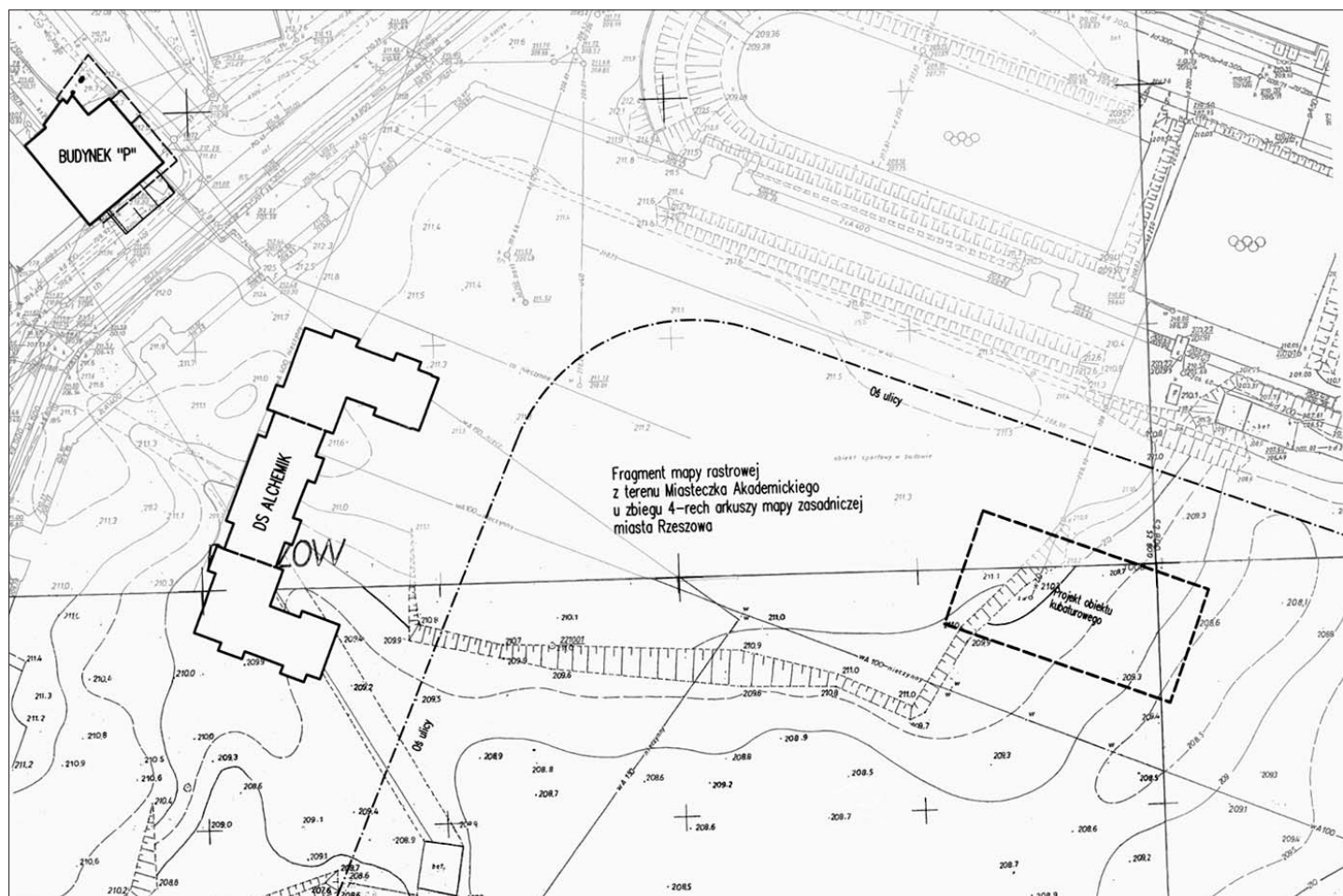
Tak jak dotychczas, metodą niwelacji geometrycznej studenci określili rzędne tzw. reperów roboczych. Ponadto wykonano do tego ćwiczenia rysunek obrazujący wykorzystanie na placu budowy reperu (ów) roboczego do realizacji zaprojektowanych rzędnych obiektu kubaturowego oraz załączono zeskanowane stosowne rysunki z instrukcji geodezyjnej G4-4 informującej, które punkty obiektów budowlanych w czasie wykonywania inwentaryzacji powykonawczej podlegają pomiarowi wysokościowemu tą metodą.

2. Opracowanie trasy drogowej

Dotychczasowe, zbyt szkolne i jednocześnie teoretyczne podejście do zagadnienia, tzn. wyznaczanie w terenie punktów załamania trasy, pomiar długości i pomiar kątów zwrotu na wierzchołkach (które w praktyce wypadają w rzekach, lasach, czyli w miejscach niedostępnych), zostało zamienione na profesjonalne podejście do zagadnienia. Trasa została zaprojektowana na mapie rastrowej (wcześniej zeskanowanej i skalibrowanej), a wytyczenie jej przebiegu wykonano z osnowy realizacyjnej leżącej "poza pasem prac budowlanych" z pełną możliwością ciągłego wznawiania w miarę realizacji kolejnych etapów budowy.

3. Projekt i tyczenie obiektu kubaturowego

Dotychczasowe projektowanie takiego obiektu na mapie analogowej (w naszych ćwiczeniach były to mapy papierowe) zostało zastąpione projektowaniem na mapie rastrowej i połączone z projektowaniem trasy drogowej przez spełnienie pewnych geometrycznych założeń dla obu tematów.

4. Wcięcie przestrzenne - monitoring interwencyjny obiektu zagrożonego katastrofą budowlaną

Zadanie zostało wykonane bez zmian w stosunku do dotychczasowej praktyki, z tym że zostało wzbogacone o przykład głośnej w swoim czasie katastrofy budowlanej w Warszawie przy ul. Puławskiej, gdzie m.in. tą metodą monitorowano zachowanie się sąsiadującej z miejscem katastrofy istniejącej zabudowy. Ponadto została omówiona korelacja tej metody z inną (przedstawioną w temacie 5.).

5. Niwelacja precyzyjna - monitoring interwencyjny i planowany

Dotychczasowy pomiar odcinka "tam" i "z powrotem" metodą niwelacji precyzyjnej (specjalne niwelatory i łąty) został zamieniony na zadanie polegające na wyznaczeniu osiadań obiektu kubaturowego. W wyniku pomiarów i obliczeń studenci wyznaczyli zamarkowane (z góry więc znane) za

pomocą palików osiadanie jednego z akademików. Trzeba było widzieć ich dumne miny, kiedy po obliczeniach (na komputerze) wykonanych pomiarów oświadczyli, iż wyznaczyli przemieszczenia z dokładnością (odchyleniem standardowym) 0,2 mm. Tak się złożyło, że niezależnie od wykonanego zadania pion techniczny naszej uczelni złożył dziekanowi wydziału prof. PRZ Szczepanowi Wolińskiemu propozycję badania osiadań do bud. P i akademika "Alchemik". Dziekan poparł sprawę, a kierownik Katedry wyraził zgodę. Tak więc od przyszłego roku studenci nie będą niczego markować, tylko poważnie realizować jedno z planowanych zadań.

6. Inwentaryzacja powykonawcza obiektu budowlanego

To ćwiczenie na razie ma nazwę: "aktualizacja mapy zasadniczej", a instrukcje geodezyjne różnią aktualizację okresową i bieżącą. Uważam, że nie jest to poprawna nazwa. Począwszy

od prawa budowlanego uchwalonego w 1974 r., zaistniał ustawowy obowiązek inwentaryzacji powykonawczej obiektów budowlanych wymagających pozwolenia na budowę. Nie tak dawno kontrola NIK-u wykazała bardzo duże zaniedbania w zakresie braku założonych map zasadniczych w wielu gminach w kraju, nawet na terenach zabudowanych, a tym samym braku wykonania inwentaryzacji powykonawczych wszystkich obiektów budowlanych, zarówno naziemnych, jak i podziemnych. Likwidacja tych zaniedbań to zadanie trudne (głównie z powodu obiektów zasypanych, co z kolei wiąże się z ogromną odpowiedzialnością) i bardzo kosztowne. Dlatego od czasu do czasu niektóre terenowe władze starają się odrobić zaniedbania rękami studentów i ich opiekunów, zwracając się z propozycją "współpracy" do niektórych uczelni.

Wspomniałem wcześniej, że realizowane przez nas zadania wyczerpują w ok. 70% rozporządzenie o czynnościach geodezyjnych obowiązujących

w budownictwie. Pozostałe ok. 30% to zagadnienia związane z wewnętrznymi i zewnętrznymi osnowami budowlano-montażowymi, niezbędnymi niejednokrotnie do wyrafinowanego montażu i jego kontroli poszczególnych elementów obiektu. Jako człowiek produkcji dziwię się, że zrezygnowano z tych zagadnień, które były kiedyś omawiane i praktykowane na IV BD.

Spójrzmy teraz na mapę rastrową po raz pierwszy w historii Zakładu i obecnie Katedry Geodezji zastosowaną do inwentaryzacji powykonawczej obiektów budowlanych. Widzimy

zainwentaryzowany przez studentów DS "Alchemik" oraz dobudowę budynku P. Znajdują się one na jednej warstwie elektronicznej jako obiekty wektorowe mapy numerycznej. Razem z mapą rastrową tworzą hybrydową postać mapy elektronicznej (stosuje się takie np. we Wrocławiu). W dalszej części widnieje zaprojektowany na tle mapy rastrowej, na osobnej warstwie elektronicznej, prosty obiekt kubaturowy z trasą drogową.

W tytule niniejszego tekstu użyłem sentencji, że "nowy zupełnie rodzi się porządek". Nie jestem jednak tego pe-

wien, to się wkrótce okaże. Będziemy o tym porządku dyskutować na zebraniach Katedry. Realizacja zadań w nowym ujęciu to bardzo duży wysiłek (średnio ok. 6 godzin dziennie) ze strony opiekuna. Kiedy pokazywałem operaty na konferencji w Rogowie, mówiąc, że na całość mieliśmy 10 dni roboczych (z pobraniem i zdaniem sprzętu w magazynie oraz zaliczeniem), oglądający kręcili głowami. Ale z jakich ćwiczeń można tutaj zrezygnować?

Jerzy Gajdek

INTELIGENTNE BUDYNKI - *już niedaleka przyszłość!*

Nasz dom to miejsce, do którego zawsze wracamy, w którym mieszkamy, spotykamy się z rodziną, przyjaciółmi, odpoczywamy bądź pracujemy. Tak jak nie chcemy jeździć samochodem bez ABS, poduszek powietrznych, centralnego zamka, tak jak korzystamy z komputerów, Internetu i telefonów komórkowych, tak samo nasz dom podąża za rozwojem techniki.

Jaki jest inteligentny dom?

Wszelkie czujniki wyręczają domowników w wielu sytuacjach. Gdy wchodzimy do ciemnego domu, samoczynnie zapala się światło - wystarczy czujnik ruchu, którego próg zadziałania ustawiony jest tak, że nie zapala się w dzień. W pobliżu okapu nad kuchenką czujnik wilgoci uruchamia wyciąg kuchenny. Przy zbyt dużym nasłonecznieniu czujnik natężenia oświetlenia spowoduje opuszczenie rolet. Czujnik wiatru zwinie markizy, a czujnik stłuczenia szyby spowoduje natychmiastowe opuszczenie wszystkich rolet zewnętrznych. Czujniki ruchu służą do włączenia oświetlenia lub uruchomienia alarmu. Pilotem radiowym można otwierać bramę wjazdową i garaż, włączać ozdobną iluminację w ogrodzie, uruchamiać ogrodową fontannę. W tym miejscu należy nadmie-

nić, że fale radiowe mają większy zasięg od podczerwieni, a poza tym przenikają ściany.

Z kolei gdy wychodzimy z domu, po przekręceniu zamka zamykają się rolety zewnętrzne, obniża się temperatura w pokojach, wentylacja ustawia się na minimalną moc, a niezgaszone oświetlenie samo się wyłączy. W razie awarii wodociągowej system automatycznie zamknie dopływ wody i przekaże informację na telefon komórkowy właściciela. Czujniki ruchu, podczerwieni i hałasu strzegą całego obejścia domu. Przez podłączony do Internetu komputer można obejrzeć w dowolnym zakątku Ziemi, co widzą zamontowane w domu czy ogrodzie kamery.

Przejdźmy jednak do podstaw naukowo-technicznych inteligentnych obiektów.

Mechatronika obejmuje trzy dyscypliny: mechanikę, która daje urządzenia wykonawcze; elektrotechnikę, która daje procesowe techniki obliczeniowe; informatykę, która daje możliwości modelowania. Na tej bazie powstają urządzenia mechatroniczne, które mają proste charakterystyki, z reguły dla użytkownika niezauważalne, i mogą być wykorzystywane w komputerowych systemach sterowania. Współ-

czesna technika pozwala na wytworzenie takich urządzeń mechatronicznych i ich wykorzystywanie m.in. w inteligentnych budynkach.

Jeśli obiekt budowlany jest wyposażony w ogrzewanie, klimatyzację, wentylację, system alarmowy, sterowanie oświetleniem, roletami, żaluzjami, to wcale nie oznacza, że jest inteligentny w dosłownym tego słowa znaczeniu. Przez "inteligentny budynek" należy rozumieć, iż wymienione podsystemy są zintegrowane, tzn. każdy z podsystemów dysponuje informacją i może się komunikować z pozostałymi systemami.

Definicje inteligentnych budynków są różnorokie, i tak przykładowo jest to budynek:

- ❑ skonstruowany tak, aby zapewnić użytkownikowi komfort jakości otoczenia, spełnić zdefiniowane przez niego właściwości funkcjonalne,
- ❑ umożliwiający użytkownikowi pracę i życie w bezpieczeństwie, komforcie oraz efektywne wykorzystywanie zasobów,
- ❑ dostarczający produktywnego i efektywnego kosztowo środowiska pracy oraz życia przez optymalizację jego struktury, systemu, usług

oraz zarządzenia, przy zapewnieniu właściwych relacji pomiędzy nimi, a w szczególności minimalizacji kosztów eksploatacji.

Bardziej szczegółową definicję stosuje się w wysoko rozwiniętych krajach azjatyckich (tzw. tygrysy gospodarcze jak Japonia, Singapur) - inteligentny budynek powinien spełniać następujące warunki:

- mieć rozbudowany automatyczny system monitorowania takich parametrów, jak: temperatura, wilgotność, natężenie, oświetlenie, bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa, odporność na trzęsienia ziemi itp.
- mieć odpowiednie usługi telekomunikacyjne i infrastrukturę sieciową umożliwiającą przesyłanie danych,
- być ekonomiczny i elastyczny, łatwo konfigurowany ze względu na różnorodność np. prac biurowych oraz strategii biznesowych.

Systemy pomiarowe, sterujące, dystrybucyjne i technologiczne w inteligentnych budynkach cechują się rozległością obszarową i strukturalną. Problemem staje się komunikacja pomiędzy procesami lokalnymi związana z decentralizacją systemów sterowania. Możliwość optymalizacji sterowania,

odporność na zakłócenia i niezawodność uzyskano, łącząc w układzie sterowania inteligentny czujnik (sensor) z inteligentnym układem wykonawczym (actuator), które można połączyć wprost albo za pośrednictwem magistrali, pełniącej jednocześnie funkcję linii zasilającej w energię elektryczną układów automatyki.

Nowoczesne systemy sterowania w inteligentnych budynkach rozwijają się w dwóch kierunkach. Pierwszy wiąże się z zastosowaniem sterowników logicznych PLC, które pozwalają na realizację algorytmów od najprostszyc po wykorzystujące elementy sztucznej inteligencji. Drugi kierunek jest oparty na urządzeniach z wbudowanymi, specjalizowanymi układami sterowania bazującymi na układach mikrokontrolerów.

Zastosowanie w pomieszczeniach czujników obecności spowoduje optymalne funkcjonowanie klimatyzacji, wentylacji czy ogrzewania. O określonej godzinie cały budynek przechodzi w tryb "nocny". Przykładowo automatyczne obniżenie temperatury w pomieszczeniu po jego opuszczeniu o każdy 1°C daje 7% oszczędności energii.

W salach konferencyjnych stosuje się tzw. scenariusze świetlne. Na pilo-

cie mamy zdefiniowane poszczególne scenariusze, np. prezentacja z projektora, wykład, przezrocza, przerwa. W zależności od potrzeb, po wciśnięciu odpowiedniego klawisza (np. prezentacja z projektora) żaluzje się zamykają, światło ogólne gaśnie, a zapala się ewakuacyjne, opuszcza się ekran, zapala się dla prezentera światło punktowe itd.

Na zakończenie tego krótkiego szkicu na temat inteligentnych obiektów budowlanych należy stwierdzić, że w budownictwie zarówno klasycznym, jak i komunalnym (wodociągi, oczyszczalnie ścieków, elektrociepłownie) coraz częściej mówi się o nowym podejściu do projektowania określonym mianem technologii obiektów inteligentnych.

Inteligentne budynki i ich nowatorskie rozwiązania już wkrótce staną się faktem, staną się normą. Nie ma co uciekać przed nowoczesnością. Większość z nas dąży przecież do możliwości korzystania ze zdobyczy współczesnej nauki.

Prawdziwe udogodnienie jest wówczas, gdy możesz świadomie używać wszystkiego, kiedykolwiek zechcesz i gdziekolwiek jesteś.

Janusz Rak

Jak to z normą było

W strukturze księgozbioru każdej biblioteki naukowej szczególne znaczenie ma dział zbiorów specjalnych. W uczelniach humanistycznych zbiory specjalne to przeważnie rękopisy, starodruki, grafika, ekslibrisy. W uczelniach o profilu technicznym jest inaczej. Trzon zbiorów specjalnych stanowią wydawnictwa normalizacyjne, katalogi techniczne (tzw. literatura firmowa), wydawnictwa statystyczne, informatory, przepisy, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, aprobaty budowlane, patenty itp. Największą i najważniejszą pozycję wśród zbiorów specjalnych stanowią normy.

Co to jest norma? Najnowszy "Leksykon naukowo-techniczny" podaje:

*norma - powszechnie dostępny przepis będący wynikiem normalizacji; zwykle jest to dokument techniczno-prawny określający jednoznacznie wymagania jakościowe lub ilościowe odnośnie do przedmiotu normy, a także zalecający ich przestrzeganie lub zobowiązujący do ich przestrzegania¹. A "Encyklopedia współczesnego bibliotekarstwa polskiego" przedstawia następującą definicję: **norma** - dokument określający wymagania jakościowe lub ilościowe poszczególnych wyrobów oraz czynności związanych z ich wytwarzaniem lub użytkowaniem opracowane w oparciu o rozwiązania sprawdzone i uznane za najkorzystniejsze z punktu widzenia nauki, techniki i praktyki².*

Norma charakteryzuje się więc tym, że jest dokumentem powszechnie dostępnym, mającym powszechne zastosowanie, zaakceptowanym przez instytucję normalizacyjną i przyjętym do dobrowolnego stosowania.

Obowiązująca przez ponad 40 lat ustawa o normalizacji z 27 listopada 1961 r. (DzU nr 53, poz. 298) określała trzy rodzaje norm:

1. polskie normy (PN) - ogólnopństwowe do stosowania na terenie całego kraju.

2. normy branżowe (BN) - przeznaczone do stosowania w określonej branży, niezależnie od administracyjnego podporządkowania przedsiębiorstw.

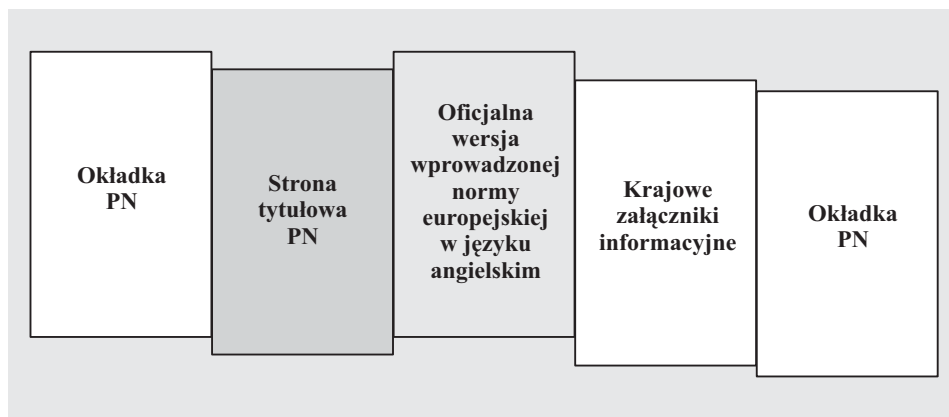
3. normy zakładowe (ZN) - przeznaczone do stosowania w jednym lub w kilku przedsiębiorstwach.

Istniejący w Polsce system centralnego zarządzania nadawał normom status dokumentu do obowiązkowego stosowania.

Z chwilą zmiany systemu gospodarczego w Polsce, a także zmiany przepisów prawnych i handlowych oraz w związku z zamierzonym wejściem Polski do Unii Europejskiej - ustawa normalizacyjna musiała ulec daleko idącej modyfikacji. Nowa ustawa o normalizacji z 3 kwietnia 1993 (DzU nr 55, poz. 251) głosiła, że: jedynym dokumentem uznawanym za normę jest Polska Norma (PN), opracowana przez Polski Komitet Normalizacyjny i przeznaczona do dobrowolnego stosowania. Wszelkie inne dokumenty normalizacyjne, w tym normy branżowe (BN) i zakładowe (ZN) znalazły się poza zasięgiem ustawy, a tym samym poza zainteresowaniem PKN. W świetle ustawy dokumenty te nie były normami, ale dokumentami technicznymi, porządkującymi wybrane zagadnienia z danej branży.

Normy branżowe (ok. 3 tys.) miały zostać zastąpione polskimi normami. Planowano nawet optymistyczne zakończenie tego procesu na 31 grudnia 1997 r., ale to się nie udało. W tej sytuacji chociaż normy branżowe formalnie nie istnieją - nadal pozostają normami, a nie przepisami technicznymi, i należy je stosować obowiązkowo, jeżeli zarządzenie odpowiedniego ministra nie zdjęło z nich obligatoryjności.

Przygotowując się na wejście Polski do Unii Europejskiej, PKN musi m.in. uzyskać członkostwo europejskich organizacji normalizacyjnych CEN i CE-NELEC, a także wprowadzić do PN co najmniej 80% norm europejskich oraz zarządzić wycofanie krajowych dokumentów sprzecznych z normą europejską (EN). Żeby podołać temu ogromowi pracy, PKN, oprócz publikowania tłumaczeń takich norm oryginalnych, jak np.: PN-EN, PN-EN ISO, PN-ISO, PN-IEC, PN-ISO/IEC, PN-ETS, PN-CISPR, szykuje się do wydawania norm metodą okładkową (zob. rysunek).

Planuje także wprowadzenie norm w języku oryginału, tzw. metodą uznania. Są to normy potocznie nazywane normami uznaniowymi, dostępne w oryginalnej wersji językowej, uznane za normy polskie po ogłoszeniu przez PKN w "Normalizacji". Norma taka jest drukowana na żądanie klienta i może zostać wprowadzona drugi raz po przetłumaczeniu na język polski. Wprowadzenie norm w języku oryginału może się okazać niezwykle użyteczne, zwłaszcza tam, gdzie chodzi o szybko rozwijające się dziedziny techniki, np.: informatykę, telekomunikację, technologie zaawansowane, a użytkownicy stanowią wąską grupę specjalistów. Stosowanie normy w języku oryginału nie może być jednak automatyczne. Decyzja o jej stosowaniu powinna być podjęta po dogłębnej analizie i uzyskaniu konsensu wśród zainteresowanych.

Przewidziane do tłumaczenia na język polski są normy dotyczące ochrony zdrowia, mienia, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. Tłumaczenie pozostałych norm europejskich będzie uwarunkowane ofertą finansowania tych prac przez zainteresowane środowiska. Normy w języku oryginału są na pewno szybciej dostępne, ale też wielokrotnie droższe. I z tego względu nie są ujęte prenumeratą. Trzeba je kupować osobno.

Z dniem 1 stycznia 2003 r., czyli od chwili obowiązywania nowej ustawy o normalizacji z 12 września 2002 r. (Dz. U. Nr 169 poz. 1386), polskie normy korzystają z ochrony jak utwory literackie, a wszelkie prawa majątkowe przysługują PKN. Dlatego też żadna część wydawanych przez PKN Pol-

skich Norm nie może być powielana ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych - bez pisemnej zgody Komitetu. Naruszenie praw PKN jest przestępstwem i podlega postępowaniu karnemu w myśl ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych.

Biblioteka Główna PRz gromadzi normy od początku swojej działalności. Początkowo wszystkie normy zarówno branżowe, jak i polskie gromadziła Czytelnia Główna. Z chwilą powstania kolejnych dwóch czytelni: Wydziału Chemicznego oraz Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz Wydziału Zarządzania i Marketingu zaczęły one również gromadzić normy zgodne z tematyką wydziałów, na rzecz których pracują. Czytelnia Główna, pełniąc funkcję czytelni wydziałowej dla Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, gromadzi w tej chwili normy tylko dla tej jednostki. Posiada także normy branżowe. Obecnie wszystkie trzy czytelnie mają takie normy, jak: PN, PN-EN, PN-EN ISO, PN-ETS, PN-ETSI, PN-IEC, PN-ISO, PN-CISPR. Żadna z prenumerowanych grup norm nie jest w tej chwili dublowana, nie tyle ze względu na podział tematyczny, ile ze względu na duży koszt prenumeraty.

Po zmianach, jakie zaszły w 1989 r., bardzo wiele polskich norm uległo dezaktualizacji, a na ich miejsce pojawiły się normy dostosowane do wymagań Unii Europejskiej. W tej chwili to właśnie nie tych norm przybywa w naszych zbiorach najwięcej. Zgodnie z ustawą

o normalizacji z 12 września 2002 r. normy powinny być powszechnie dostępne. Realizując niniejszy zapis ustawy w naszych czytelniach, udostępniamy normy nie tylko studentom i pracownikom PRz, ale wszystkim zainteresowanym. A ponadto, celem ułatwienia dostępu do informacji normalizacyjnej, w menu na stronie domowej Biblioteki Głównej (<http://prz.rzeszow.pl/biblio/biblio.htm>) można znaleźć link do Informacji normalizacyjnej. Na stronie tej znajdują się:

- ❖ wykaz norm zaprenumerowanych na 2003 r. przez Bibliotekę Główną PRz wg klasyfikacji ICS, informujący, które grupy norm i przez którą czytelnię są prenumerowane,
- ❖ adresy stron domowych PKN, a także międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych,

- ❖ lista polskich czasopism normalizacyjnych dostępnych w czytelniach biblioteki PRz,

- ❖ wykaz skrótów stosowanych w normach polskich i zagranicznych wraz z rozwinięciem każdego skrótu lub wyjaśnieniem jego znaczenia.

Politechnika Rzeszowska kształci przyszłych pracowników wielu różnych gałęzi przemysłu, handlu, a także przyszłych pracowników nauki. Wszyscy oni muszą być świadomi zarówno zmian, jakie zachodzą obecnie w normalizacji, jak i ich kierunku. Czas normalizacji narzucanej i finansowanej przez państwo już minął. Obecnie przedsiębiorstwa, które chcą mieć wpływ na kształtowanie gospodarki, muszą brać udział w pracach normalizacyjnych, by móc przeformować własne rozwiązania czy pomysły. Aby stało się to powszechnym zjawiskiem,

przyszły pracownik już jako student powinien mieć częsty kontakt z normą, umieć korzystać z katalogu norm czy poprawnie zapisać jej numer. Powinien także zdawać sobie sprawę, że w normach można znaleźć najnowsze wyniki badań i prac naukowych. Dzięki temu, że gromadzimy normy od tak wielu lat i o tak szerokiej tematyce, posiadamy w tej chwili największy ich zbiór w całym regionie. Jest to zbiór aktualizowany i stale rosnący, jeśli chodzi o liczbę norm. Biblioteka Główna robi wszystko, w miarę swoich możliwości finansowych, by zaspokoić oczekiwania czytelników, studentów zaś przyzwyczaić do korzystania z norm, tak aby już jako pracownicy zdawali sobie sprawę, że udział ich przedsiębiorstwa / firmy w pracach normalizacyjnych na własny koszt to w efekcie praca dla siebie.

*Ewa Byczkowska
Urszula Tobiasz*

Spotkania

z byłymi pracownikami PRz

Tradycyjnie już, z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Sekcja ds. Socjalnych i Bytowych zorganizowała, przy muzyce, kawie i ciastku, spotkanie kierownictwa Politechniki Rzeszowskiej z byłymi pracownikami naszej uczelni.

Są wśród nich zarówno nauczyciele akademicki, jak i pracownicy inżynierjno-techniczni, administracyjni i pracownicy obsługi, przebywający na emeryturze lub korzystający ze świadczeń rentowych. Spotkania te są nie tylko okazją do odwiedzenia murów uczelni. Nestorzy, którzy zostawili tu wiele lat swojej pracy, interesują się życiem uczelni, jej społecznością, perspektywami rozwoju.

14 października 2003 r. rektor prof. Tadeusz Markowski spotkał się w sali Senatu z byłymi nauczycielami akademickimi i przekazał uczestnikom spotkania życzenia oraz podziękowania za wiele lat pracy w uczelni. Zapoznał ich także z obecną sytuacją uczelni i odpo-

Spotkanie z byłymi nauczycielami akademickimi.

Fot. M. Misiakiewicz

wiadał na liczne pytania. W spotkaniu wzięło udział 51 osób.

Natomiast 18 października 2003 r. w gronie 372 osób odbyło się w stółce studenckiej doroczne spotkanie

byłych pracowników inżynierjno-technicznych, administracji i obsługi z udziałem prorektora ds. ogólnych i współpracy z zagranicą dra hab. inż. Andrzeja Sobkowiaka, prof. PRz, oraz

Spotkanie z byłymi pracownikami inżynierjno-technicznymi, administracji i obsługi.

Fot. M. Misiakiewicz

Włodzimierz Ptak

P R A S A O P O L I T E C H N I C E

Prezydent Rzeszowa, rektorzy Politechniki Rzeszowskiej, Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania podpisali list otwarty, w którym zaapelowali o wzięcie udziału w referendum unijnym i głosowanie za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej - poinformowała GW 4 czerwca br. **Uznalem, że to oczywiste, iż należy ten list podpisać. Nasze wejście do Unii ma ogromne znaczenie dla młodzieży. Otworzy się przed nimi europejski rynek pracy. Są także szanse na poprawę sytuacji w szkolnictwie wyższym** - powiedział w Gazecie wyborczej rektor Politechniki Rzeszowskiej. Pod listem podpisali się także przewodniczący samorządów studenckich tych trzech uczelni.

***

Konkurs ogłoszony przez Politechnikę Rzeszowską i Gazetę Wyborczą na nazwę nowego domu studenckiego został rozstrzygnięty. Jury, w skład którego weszli przedstawiciele władz uczelni, studentów, administracji miasteczka akademickiego oraz Gazety, spośród wielu nadesłanych propozycji wybrało nazwę **Alchemik**. Autorka propozycji otrzymała w nagrodę skaner ufundowany przez uczelnię, drukarkę od firmy ZETO oraz kurs komputerowy ufundowany przez firmę Artcom.

Informację na ten temat zamieściła Gazeta Wyborcza w dniu 6 czerwca 2003 r.

***

5 czerwca 2003 r. w Klubie Studenckim Plus odbyła się uroczystość wręczenia Na-

gród Rektora. Nagrodzonych zostało 123 studentów wyróżniających się w zakresie działalności naukowej, kulturalnej, organizacyjnej i sportowej. **Nagrody są prestiżowe, bo wpisane do akt, ale i finansowe. Studenci otrzymywali od 100 do 500 zł** - czytamy w Gazecie Wyborczej 6 czerwca br.

Klamka zapadła to tytuł artykułu, który ukazał się w Gazecie Wyborczej w dniu 6 czerwca br. Czytamy w nim o decyzji Minister Krystyny Łybackiej dotyczącej wstrzymania naboru na studia magisterskie na Wydziale Zarządzania i Marketingu PRz. Decyzja jest konsekwencją negatywnej oceny, jaką otrzymał kierunek od Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Uczelnia ma trzy lata na naprawienie nieprawidłowości.

11 czerwca 2003 r. w obiektach Politechniki Rzeszowskiej odbyło się I Podkarpackie Forum Innowacyjności. **Jego idea jest zainicjowanie procesu budowania Regionalnej Strategii Innowacyjności województwa podkarpackiego, która powstawać będzie w ramach projektu celowego, dofinansowanego przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji oraz samorząd województwa podkarpackiego** - czytamy w Super Nowościach 12 czerwca br. Strategia opracowywana będzie przez konsorcjum wykonawców, któ-

przedstawiciele związków zawodowych.

Spotkanie uatrakcyjnił występ Zespołu Pieśni i Tańca PRz "Połoniny".

W imieniu emerytów i rencistów za zorganizowanie udanego spotkania i pamięć podziękował pan Stanisław Sitek.

Spotkania te są niewątpliwie okazją do poinformowania byłych pracowników o formach korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, którego część otrzymali właśnie w czasie wymienionych spotkań. Za rok znów się spotkają.

rego liderem jest Politechnika Rzeszowska, a członkami: Uniwersytet Rzeszowski, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Agencja Rozwoju Regionalnego MARR w Mielcu oraz Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego.

Informacje na ten temat zamieścił także Dziennik Polski.

***

Wspaniały prezent sprawili studenci-sportowcy Politechniki Rzeszowskiej na jubileusz 40-lecia Klubu Uczelnianego AZS i jednocześnie sportu akademickiego na Podkarpaciu w ogóle swoim władzom i opiekunom (...). Jakby dla uczczenia tego faktu tradycyjne, coroczne współzawodnictwo sportowe szkół wyższych woj. podkarpackiego - edycji 2002/2003 - zdecydowanie wygrała Politechnika Rzeszowska, detronizując etatowego jak dotychczas mistrza - Uniwersytet Rzeszowski - donosiły Super Nowości 25 czerwca 2003 r.

***

7 lipca br. na Wydziale Chemicznym PRz po raz pierwszy odbyły się obrony prac dyplomowych w języku angielskim. Możliwe to było dzięki współpracy z Wydziałem Inżynierii Chemicznej Uniwersytetu w Magdeburgu. Od kilku lat wyróżniają się studenci, którzy dobrze znają język obcy, mają szansę na udział w badaniach prowadzonych w Niemczech. Uniwersytet w Magdeburgu ma o wiele większe możliwości zarówno finansowe, jak i sprzętowe. Studenci ponadto dostają listy zaświadczające, że znają język oraz prowadzili badania naukowe za granicą, co zwiększa ich szanse na

znalezienie dobrej pracy - czytamy w Super Nowościach 9 lipca br. oraz Gazecie Wyborczej 8 lipca br.

* * *

Narastająca fala kradzieży zmusiła władze uczelni do podjęcia działań w celu poprawienia zabezpieczeń stosowanych w akademickich pokojach. **Jest już wstępny projekt zainstalowania w newralgicznych punktach naszego miasteczka akademickiego specjalnych kamer. Obserwowane będą wejścia do akademików, jak i główne ścieżki. Ponadto planujemy zatrudnić profesjonalną firmę ochroniarską** - powiedział Super Nowościom prorektor ds. nauczania w dniu 6 sierpnia 2003 r.

Pokazy doświadczeń z fizyki dla kandydatów na studia, uczniów szkół średnich i studentów po raz piąty zorganizowało Polskie Towarzystwo Fizyczne oraz Katedra Fizyki Politechniki Rzeszowskiej. Pracownicy naukowcy rzeszowskich i lubelskich uczelni prezentowali w tym roku ćwiczenia z dynamiki, elektromagnetyzmu, optyki i laserów.

Informacje na ten temat zamieściły Nowiny i Gazeta Wyborcza w dniu 10 czerwca 2003 r.

* * *

Samorząd Studentów Politechniki Rzeszowskiej po raz kolejny prowadzi akcję "Pokój dla żaka", której celem jest gromadzenie ofert od osób chcących wynająć pokój lub całe mieszkanie, a następnie przekazywanie ich zainteresowanym studentom. Pomoc w znalezieniu lokum jest bezpłatna; z pośrednictwa mogą korzystać studenci wszystkich rzeszowskich uczelni. **Aby wy-**

brać lokum, student musi osobiście zgłosić się do Biura Samorządu przy ul. Akademickiej 1, które czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 9-15 (tel. 865-13-57). Akcja potrwa do końca września - czytamy w Nowinach 12 sierpnia 2003 r.

O inicjatywie Samorządu informowały również Super Nowości i Gazeta Wyborcza.

DZIENNIK POLSKI

Student z Koła Naukowego Finansów i Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej zajęli trzecie miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Zarządzania i Przedsiębiorczości zorganizowanym w Łodzi. **Rywalizacja przebiegająca w trzech etapach polegała na rozwiązywaniu przykładowych problemów, które mogą wystąpić podczas zarządzania przedsiębiorstwem. Studenci musieli się wykazać wiedzą, w jaki sposób uruchomić nową usługę, jak wejść na rynek z nowym produktem oraz w jaki sposób prowadzić negocjacje** - czytamy w Dzienniku Polskim w dniu 14 czerwca 2003 r.

Informacje na ten temat zamieściły również Nowiny i Gazeta Wyborcza.

* * *

17 czerwca br. Dziennik Polski br. zamieścił artykuł poświęcony inauguracji działalności Akademickiej Telewizji Centrum. Jest to druga w Polsce telewizja akademicka, natomiast pierwsza działająca na podstawie koncesji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Na razie swoim zasięgiem obejmuje miasteczko akademickie PRz, docelowo twórcy planują emitowanie programu w całym Rzeszowie. Telewizja wyposażona jest w profesjonalny sprzęt pozwa-

lający zarówno na montowanie materiałów dziennikarskich oraz programów telewizyjnych, jak i nadawanie na żywo. **Stawiamy na rozrywkę, edukację i kulturę. Program przygotowujemy jest z myślą o studentach i pracownikach Politechniki i do nich kierowany** - podkreśla redaktor naczelny Akademickiej Telewizji Centrum.

Podobną informację opublikowała Gazeta Wyborcza.

W Aero-klubach nr 7/2003 opu-

blikowany został artykuł na temat uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej rekordowy lot Tadeusza Góry, który 18 maja 1938 roku pokonał rekordową odległość 577,8 km z Bezmiechowej pod Wilno. Podczas uroczystości, która miała miejsce 23 maja br. na terenie Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej, pełniący honory gospodarza rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. Tadeusz Markowski przedstawił zarys historii bezmiechowskiej akademii szybowcowej i plany jej współczesnego rozwoju oraz podkreślił zasługi Tadeusza Góry w rozslawieniu polskiego szybownictwa, a następnie uhonorował znakomitego szybownika medalem 50-lecia szkolnictwa technicznego na Rzeszowszczyźnie. Tadeusz Góra zrewanżował się przekazaniem repliki swego Medalu Lilienthala, wyrażając życzenie, aby był to zaczątek zbiorów sali tradycji Akademickiego Ośrodka Szybowcowego na górze Słonne - czytamy w Aeroklubach.

Informacje nt. uroczystości zamieściły również Gazeta Wyborcza i Super Nowości.

Opracowała
Iwona Ślęzak-Gładzik

Studenci o sobie i nie tylko

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 86 51 357

Wystąpienie przewodniczącego Samorządu Studenckiego Politechniki Rzeszowskiej - Roberta PRUSA

na inauguracji roku akademickiego 2003/2004

Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie, Szanowni Goście,
Koleżanki i Koledzy,
Studenci Politechniki Rzeszowskiej!

W imieniu Samorządu Studentów serdecznie witam na inauguracji nowego roku akademickiego w Politechnice Rzeszowskiej.

Szczególne słowa powitania kieruję do studentów I roku. Dla wielu z was będzie to rok wytężonej pracy, której celem jest osiągnięcie wykształcenia pozwalającego

na patrzeć w przyszłość z nadzieją zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Politechnika Rzeszowska jest uczelnią dużą i silną, pozwalającą nam studentom z wiarą, ufnością i optymizmem patrzeć w przyszłość. Jestem dumny, że jako jeden z wielu mogę należeć do tej wielkiej rodziny, jaką tworzy nasza uczelnia.

Podjmując tutaj studia, jesteście w tym szczęśliwym położeniu, że macie przed sobą nieograniczoną możliwość rozwoju swoich umiejętności, w zależności od osobistego talentu, pracowitości i zaangażowania. Nauka nie ma granic - wszyscy z was noszą w sobie ogromny potencjał, umożliwiający rozszerzenie granic poznania, jakie są przypisane współczesnemu poziomowi wiedzy. Potraktujcie studiowanie jako punkt wyjścia do rozwijania własnych inicjatyw, wprowadzania innowacji, opracowywania nowych technologii i wynalazków. Życzę wam nade wszystko rozsądnego godzenia praw młodości z wynikami w nauce, a tym samym z inwestowaniem we własne kwalifikacje; abyście przez rzetelne zdobywanie wiedzy budowali przyszłość naszego kraju.

Jako student V roku i przewodniczący Samorządu Studentów zdobyłem już pewne doświadczenia i kilkoma z nich teraz chciałbym się z Wami podzielić.

Lata studiów to najlepszy czas uczenia się samodzielności i współdecydowania o wszystkich aspektach naszego życia. Z doświadczenia wiem, że na początku studiów trudno przypuszczać, jaki możemy mieć wpływ na uczelnię, w której studiujemy. Jednak po krótkim przystosowaniu się do nowych warunków należy śmiało rozszerzyć się, co by można zmienić na lepsze i gdzie popробować swoich sił. W pojedynkę niewiele można zdziałać - o wiele lepiej wstąpić do jednej z wielu na naszej uczelni organizacji studenckich lub zebrać głosy poparcia wśród znajomych i wystartować w wyborach do Samorządu Studentów. Przedstawiciele studentów obecni są bowiem na prawie każdym spotkaniu dotyczącym spraw studenckich. Nasi przedstawiciele zasiadają w komisjach dydaktycznych, Radach Wydziałów, Senacie, a także we władzach statutowych Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

To my, studenci, rozdzielamy środki na pomoc materialną, dzielimy miejsca w domach studenckich, współdecydujemy o ich remontach i cenach, opiniujemy programy studiów - mając w wielu sprawach głos równorzędny profesorom.

Tak wiele różnorodnych problemów, w rozwiązywaniu których uczestniczy Samorząd Studencki, pozwala na zdobycie doświadczeń i umiejętności - dodatkowych atutów w walce o pracę, których nie zaofiaruje nam żaden kierunek kształcenia.

Choć praca w takiej organizacji pochłania mnóstwo czasu, to jest to ciekawe hobby. Robimy to, by móc się rozwijać, mieć wpływ na to, co nas dotyczy, uczestniczyć w rozwoju naszej Alma Mater i z dumą mówić: "Jestem studentem Politechniki Rzeszowskiej". Naszym zadaniem jest, by tej szansy nie zaprzepaścić.

Kończąc, życzę wszystkim, aby nowy rok akademicki przyniósł jak najlepsze wyniki w nauce, pracodawcom zadowolenia z pracy absolwentów naszej uczelni, a nauczycielom akademickim wielu sukcesów zarówno na polu naukowym, jak i w pracy z młodzieżą. Dziękuję.

Studenckie Warsztaty Autoprezentacji

Jak skutecznie szukać pracy? Co zwiększa nasze szanse w zdobyciu pracy? Czego powinniśmy unikać? Jakie są oczekiwania pracodawcy?

Próba odpowiedzi na te i podobne pytania została podjęta na "Studenckich Warsztatach Autoprezentacji" zorganizowanych przez Studenckie Koło Naukowe Reklamy w dniach 9 - 11 października 2003 r w Solinie.

Zajęcia prowadzone były według trzech bloków tematycznych. Ponadto dodatkowych, praktycznych wskazówek udzielił nam pan Jaromir Rajzer z Agencji Reklamowej "Certus".

Z dokumentami aplikacyjnymi (CV, list motywacyjny) i sposobem ich przygotowania zapoznał nas dr Jakub Daszkiewicz - opiekun naszego koła. Wydawałoby się, że każdy wie, jak takie dokumenty powinny wyglądać, czy

jednak jest to prawda? Okazuje się, że nie. Większość listów motywacyjnych, jakie trafiają do polskich menedżerów, to powielane standardowe wzory, w których występują te same zwroty i formuły o "możliwości rozwoju",

"wyzwaniu" i "potrzebie aktywności". Jak wynika z relacji pana Jaromira Rajzera, mniej więcej połowa Polaków szukających pracy wyrobiła w sobie nawyk automatycznego odpowiadania ślepo na każde ogłoszenie o pracę, a co gorsza - bezmyślnie kopiuje gotowe wzory dokumentów. A przecież te listy czytają zawodowcy wyczuleni na "produkcję masową". Oryginalność często decyduje o propozycji rozmowy kwalifikacyjnej. Pan Jaromir Rajzer opowiedział o wymaganiach stawianych przez pracodawcę w czasie procesu rekrutacji, przedstawił kilka ciekawych przykładów osób, którym powiodło się na rozmowie kwalifikacyjnej.

O komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz o autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej opowiadała dr Hanna Sommer. Każdy z uczestników miał możliwość sprawdzenia siebie podczas zaaranżowanej i filmowanej rozmowy kwalifikacyjnej. Wspólna analiza tych nagrań ujawniła najczęściej popełniane błędy i niedociągnięcia, stwarzając nam szansę uniknięcia ich w przyszłości.

Warsztaty z technik negocjacji i kultury osobistej, przeprowadzone pod czujnym okiem prof. dr. hab. Andrzeja Gierasimczuka, tworzyły trzeci blok tematyczny. Dzięki nim uświadomiliśmy sobie wagę naszego zachowania w powodzeniu rozmowy kwalifikacyjnej i wszelkich kontaktach międzyludzkich. Często przecież to, jak jesteśmy przez rozmówcę odbierani, jest równie ważne jak siła argumentów.

Znajomość poruszanych na warsztatach zagadnień staje się koniecznością, ponieważ umożliwia unikanie błędów podczas przygotowania i samej rozmowy kwalifikacyjnej. Najczęściej popełniane błędy, wytknięte również przez pana Rajzera, to: brak odpowiedniego przygotowania się - pozyskania niezbędnych informacji o firmie, spóźnianie się (15 - 30 minut to raczej norma niż wyjątek), brak pewności siebie,

W czasie zajęć.

Fot. własna

sprecyzowanych oczekiwań, zbyt wygórowane ambicje bądź ich zupełny brak, często także - niechlujny wygląd.

Co dały nam warsztaty? Oprócz wiedzy praktycznej uświadomiły nam, że wobec trudnej sytuacji na rynku pracy i olbrzymiej konkurencji w staraniach o posadę najważniejsza jest umiejętność wyróżnienia się z tłumu. Tak więc warto zapamiętać, iż umiejętność wypromowania samego siebie jest najlepszą drogą ku wymarzonej pracy.

Członkowie SKNR dziękują swojemu opiekunowi dr. Jakubowi Daszkiewiczowi za pomoc w zorganizowaniu "Studenckich Warsztatów Autoprezentacji". Serdeczne podziękowania kierujemy również do prof. dr. hab. Andrzeja Gierasimczuka, dr Hanny Sommer oraz pana Jaromira Rajzera za wsparcie oraz poświęcony nam czas.

*Marcin Woźny
Agnieszka Wójcik*

AKADEMICKIE OTRZĘSINY

22 października odbyły się otrzęsiny studentów I roku Politechniki Rzeszowskiej, które zainaugurowały nowy rok akademicki. Tradycyjnie impreza miała miejsce w rzeszowskiej Akademii. Wielu studentów, szczególnie tych nowych, czekało na nią z wielką niecierpliwością, zwłaszcza że przewidziano wiele atrakcji - najważniejszą miał być koncert legendarnego zespołu "Ira".

W środowy wieczór już od godziny 19.30 pierwsi młodzi ludzie zaczęli przybywać do Akademii. Część z nich od razu powędrowała do baru po gratisowe piwo, wliczone w cenę biletu. Wielu z nich nie mogło się doczekać koncertu. Przybyło blisko 1000 osób.

Punktualnie o 21 na scenę Akademii wyszli muzycy zespołu "Ira" z wokalistą Arturem Gadowskim na czele.

Byłam ciekawa jak przebiegnie występ grupy, która nie była mi obojętna, choć znałam ją tylko ze szklanego ekranu. Medialna postać od razu nawiązała doskonały kontakt z publicznością, emanując niezwykle bezpośrednią i prostolinijnością. Słowa pierwszego utworu "Masz siłę, masz wiarę..." porwały do szalonej zabawy rzeszę zgromadzonych. Najwięksi fani zespołu

i amatorzy zabawy na całym tłumnie zgromadzili się pod samą sceną, gdzie w trakcie koncertu panowała wyjątkowa atmosfera. Inni studenci woleli obserwować występ "Iry" z większej odległości, skupiając się bardziej na rewelacyjnym głosie wokalisty. Wyrazistość, charakterystyczna chryпка, mocne, zdecydowane brzmienie to główne cechy wokalne lidera zespołu.

W otwarciu imprezy uczestniczył też prorektor ds. nauczania dr hab. inż. J. Potencki, prof. PRz.

Fot. S. Łagowski

Ci, którzy podobnie jak ja, słyszeli zespół na żywo po raz pierwszy, byli bardzo mile zaskoczeni, bo rzeczywiście wykonanie utworów w trybie "live" niczym nie różni się od jakości ich studyjnych wykonań. A to z pewnością świadczy o dużym kunszcie wokalnym i muzycznym. Jednak przeżyć, jakich

doznaje się na koncercie, słuchając dynamicznie wykonywanych przez Artura Gadowskiego utworów i obcując z tą niezwykle grupą bezpośrednio, nie można porównać z niczym innym.

"Ira" to zespół, który rozpoczął swą karierę już w 1987 roku w Radomiu. Rok później nastąpiły pierwsze profesjonalne nagrania w studiu Polskiego Radia Kielce. Zespół wydał kilka płyt (m.in. "Ira", "Mój dom", "Live", "Znamień", "Ogrody"). Sukcesem cieszyły się także dwa solowe krążki Artura Gadowskiego, lidera zespołu.

Wracając do naszych otrzęsin... Kiedy koncert dobiegał końca i muzycy zeszli ze sceny, rozbawiona publiczność gorącymi okrzykami i mocnym skandowaniem próbowała jeszcze raz przywołać "Ire". Siła głosu i wysoka temperatura, jaka panowała na sali, tym razem wygrała! Zespół ponownie pojawił się na scenie i studenci mogli dalej upajać się szaloną zabawą, słuchając znanych utworów. Niestety, tuż po godzinie 23 nadszedł koniec koncertu. Nie pomogły wołania publiki. Rzeczywistość była bezlitosna... Nagle zabrzmiała muzyka, która poprawiła humor rozczarowanych fanów, którzy najchętniej zatrzymaliby "Ire" do samego rana. Dynamiczne rytmy porwały do zabawy niemal każdego.

Godzinę później nadszedł czas na konkursy, prowadzone przez przedstawiciela samorządu studenckiego. Do pierwszego z nich wybrano jednego mężczyznę, który miał pełnić rolę nieruchomej rury, oraz pięć sympatycznych studentek, których zadaniem było jak najlepiej zatańczyć przy rurze. Zmagania dziewcząt wywołały prawdziwe emocje, szczególnie wśród męskiej części publiczności. Wreszcie nadszedł czas na nagrody. Laureatka wygrała nielada gratkę - kurs prawa jazdy w rzeszowskim "Patrolu". Pozostałe uczestniczki komplety kosmetyków od sponsora imprezy. W kolejnym konkursie udało mi się wziąć udział. Tym

Tym niezwykłym ołówkiem dokonywano aktu pasowania na studenta PRz.

Fot. S. Łagowski

Niezwykły koncert, szalona zabawa.

Fot. S. Łagowski

razem na scenie prezentowały się dwie drużyny - pięć studentek kontra pięciu mężczyzn. Każda z nich dostała długi sznurek, który trzeba było najpierw rozplątać. Następnie musieliśmy przeciągnąć na czas sznurek przez każdą nogawkę spodni, tak by cała drużyna była nim połączona. Oczywiście, lepsze okazały się kobiety! Na sali posypały się gromkie brawa, które zniwelowały żal z powodu symbolicznych nagród.

Gdy konkursowe emocje trochę opadły, rozpoczęła się trwająca do białego rana impreza, przy najlepszej

muzyce ze światowych list przebojów, której mało kto pozostawał obojętny.

Muszę przyznać, jako studentka z jednorocznym stażem, że tegoroczne

otrząsiny były znacznie bardziej udane od wcześniejszych. Być może jest to zasługa charyzmatycznego zespołu, który poruszył mnie swoją autentycz-

nością... Można tylko życzyć przyszłorocznym organizatorom, aby ta wyjątkowa impreza była równie udana...

Justyna Sierżęga

Sławek o sobie

Sezon jeździecki rozpocząłem z osmioma końmi, z którymi trenowałem po kilka godzin dziennie. W sporcie jeździeckim najważniejsze jest stworzenie jak najlepszej pary: jeździec-koń. Jest to osobliwe połączenie dwóch organizmów, które muszą umieć porozumieć się najlepiej, jak to tylko możliwe, celem uzyskania sukcesu sportowego. W wyniku długotrwałego treningu tworzą parę. Wytwarza się między nimi nie porozumienia, polegania na sobie i poniekąd zawierzenia - nieodzownego na zawodach - gdy często powstają trudne, nietypowe w szkoleniu sytuacje. Każdy koń jest inny i wymaga innych ćwiczeń, krótszego lub dłuższego czasu treningu, jest indywidualnością.

Najwięcej nadziei wiązałem z dziesięcioletnim wałachem rasy holsztyńskiej o imieniu Koktajl. Niestety, nie potrafiliśmy "wejść w jego wnętrze" i cała praca zimowa, a także wiosenna poszła na marne. Podobnie jest z wałachem Ghostbuster, również dziesięcioletnim koniem, tym razem rasy hanowerskiej, o bardzo dużej potędze skoku. W sierpniu br. na zawodach w Tubądzinie pokonał wysokość 185 cm i zajął 3. miejsce, ale parcoursy klasy CC-1 (140 cm) pokonuje z 1-2 zrzutkami, a to za słaby wynik na zawodach międzynarodowych, aby zwyciężyć. Najlepsze okazały się konie, z którymi pracuję już drugi rok: ośmioletnia klacz Ganini oraz ogier Galileus rasy austriackiej.

W maju 2003 r., jako jedyny Polak, uczestniczyłem na turnieju w Sachedorfie w Austrii. Zawody odbywały się w bardzo silnej obsadzie. Startowali uznani jeźdźcy z całej Europy. Kilka razy byłem w dekoracji, a ww. konie skakały świetnie. Bezpośrednio po powrocie do kraju we Wrocławiu podczas eliminacji Pucharu Świata wygrałem konkurs

CC-1 (140 cm). Następnie uczestniczyłem w CSIO Poznań (międzynarodowe zawody oficjalne w skokach) i CSI-A w Sopocie (międzynarodowe zawody w skokach). Odnotowałem tam bardzo udane starty, przy odrobinie szczęścia spowodowałyby to kilka wygranych konkursów. W lipcu jako reprezentant kraju startowałem na eliminacjach pucharu świata w Rydze (Łotwa) i Wilnie (Litwa).

W czerwcu br. otrzymałem od sponsora dobrze zapowiadającą się hanowerską klacz Laurette, której rodzeństwo bardzo dobrze prezentuje się na zawodach wysokiej rangi w zachodniej Europie. Uważam, że tylko z tego typu końmi można po kilku (4-7) pracowanych latach mieć szansę na największą satysfakcję.

Sierpień był miesiącem, który przeznaczyłem na starty w zawodach regionalnych, aby móc pracować ze swoimi "przyszłościowymi" młodymi końmi

na niedużych parcoursach m.in. w Lesku, w bardzo dobrze zorganizowanej imprezie jeździeckiej, na której zdobyłem Grand Prix Bieszczadów.

Obecnie poszukujemy ogiera za granicami naszego kraju (w Polsce nie jest tak dobrze rozwinięta hodowla koni sportowych-skoczków), w najbardziej uznanych stajniach na świecie, gdzie spodziewamy się wybrać konia z najlepszym rodowodem. Po trzech latach pracy taki koń powinien być znacznie lepszy od Holz-Sport Agresji, na której odniosłem największe sukcesy minionych lat. Być może pozwoli mi on wygrywać najtrudniejsze turnieje w Europie.

Bardzo dziękuję władzom Politechniki Rzeszowskiej za umożliwienie mi pogodzenia studiów (wyrażenie zgody na indywidualny tok studiów) z tym pięknym i wymagającym wielkiego zaangażowania sportem jeździeckim.

Sławomir Uchwat

Od Redakcji:

Sławomir Uchwat - student III roku Wydziału Zarządzania i Marketingu PRz - startuje w barwach Jeździeckiego Klubu Sportowego "Pogórze" AZS Politechniki Rzeszowskiej. Sport jeździecki uprawia z wielkim powodzeniem, niemal od dzieciństwa. Osiągnął już wiele sukcesów, które warto przypomnieć: zdobył 2 złote medale, 2 srebrne i 1 brązowy Mistrzostw Polski Młodzieżowych, srebrny medal Mistrzostw Polski Seniorów, dwa pierwsze miejsca w Pucharze Polski, jest dwukrotnym finalistą Mistrzostw Europy, Akademickim Mistrzem Polski w skokach profesjonalnych, reprezentantem naszej uczelni na Akademickich Mistrzostwach Świata, a także laureatem 50 wygranych konkursów na zawodach międzynarodowych oraz ogólnopolskich. Jest aktualnym członkiem kadry Polski seniorów oraz kadry C, przygotowującej młodzież na olimpiadę w Pekinie. Laureat wielu nagród naszego regionu, m.in.: dwukrotny finalistą konkursu Nowin na najlepszego sportowca Podkarpacia, zdobywca nagrody konkursu Młode Talenty 2002. W Politechnice Rzeszowskiej został sportowcem roku 2002. Sławek jest niewątpliwie kandydatem do kolejnych nagród oraz nadzieją polskiego jeździectwa. Gratulujemy mu szczerze i życzymy pokonywania coraz to wyższych poprzeczek.

Marta Olejnik

Złoty medal na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski w Lesznie, koń Ganini.

Fot. M. Żółtańska

Akademickie Mistrzostwa Polski 2002, I miejsce.

Fot. własna

Zawody Międzynarodowe Sopot 2002, od lewej S. Uchwat (koń H-S Agresja), Bartosz Goszczyński (koń Double Trouble) KJ "Mustang" Rogalinek.

Fot. M. Żółtańska

W drodze na olimpiadę

Zawody Międzynarodowe Sachendorf (Austria), 2003, koń Galileus, V miejsce.

Fot. własna

Fot. własna

Zawody Ogólnopolskie Tubądzin 2003, konkurs Potęgi Skoku, koń Ghostbuster, III miejsce.

Fot. M. Żółtańska

Fot. M. Żółtańska

Zawody Ogólnopolskie Tubądzin 2003, konkurs Grand Prix, koń Galileus.

Ruszajmy się

Sport Akademicki

Żeglarze o krok od medalu

Najbardziej nie lubiane przez sportowców czwarte miejsce zajęli nasi studenci na rozegranych w dniach 20-24 września 2003 r. w Wilkasach k. Giżycka na jeziorze Niegocin XXII Mistrzostwach Szkół Wyższych w żeglarstwie w klasie omega. Ośrodek ZG AZS gościł 20 najbardziej liczących się w tej dyscyplinie polskich uczelni. Podczas trzydniowych zmagania rozegranych zostało jedenaście wyścigów pełnych emocji, awarii i wywrotek. Nasze dwie załogi w składzie: Marcin Łabaj (V CD) i Kamil Herba (III ED) - sternicy oraz Agnieszka Nowak (III ZD), Jacek Barczak (III ZDL), Anna Worosz (I CD), Sebastian Paja (IV ZD) i Marek Marchwiany (V SD) w klasyfikacji drużynowej ulegli jedynie Politechnice Gdańskiej, Śląskiej i Wrocławskiej. Kolejny raz potwierdzili przynależność do ścisłej czołówki.

Od lewej: K. Herba, A. Worosz, J. Barczak, M. Marchwiany, S. Paja, A. Nowak i M. Łabaj.

Fot. F. Gorczyca

Na Solinie wszystko dla AZS PRz

11 października 2003 r. w ośrodku WZW Jawor wyznaczili sobie spotkanie żeglarze Podkarpacia, aby podsumować i ocenić zakończony sezon na Jeziorze Solińskim. W gronie ponad 300 osób nie mogło zabraknąć żeglarzy Politechniki Rzeszowskiej.

W I edycji "Pucharu Soliny" nasza regatowa Omega odniosła zdecydowane zwycięstwo, a załoga jachtu turystycznego Ikar w gronie ponad 30 sklasyfikowanych łodzi zajęła II miejsce. Brawo sternicy - Łukasz Kałamarz (V CD) i Jacek Reucki (III MDLC). Ponadto nasi żeglarze-studenci startowali bardzo udanie w kilku okazjonalnych regatach na Jeziorze Solińskim i potwierdzili swoje duże umiejętności:

I miejsce w IX międzynarodowych regatach "Kraków 2003",

I miejsce w klasie omega w regatach o puchar Prezydenta Miasta Rzeszowa,

I miejsce w regatach o puchar Prezesa Rady Ministrów Leszka Millera.

Serdecznie gratulujemy zawodnikom i trenerowi Franciszkowi Gorczycy udanego sezonu. Życzymy pomyślnych wiatrów w 2004 roku.

Stanisław Kołodziej

Autorzy tekstów

mgr Andrzej Błahaczek
Redaktor Naczelny ARIT Centrum PRz

mgr Ewa Byczkowska
Biblioteka Główna

mgr inż. Jerzy Gajdek
Katedra Geodezji im. Kaspra Weigla

mgr Marcin Gębarowski
Katedra Marketingu

dr hab. inż. Włodzimierz Kalita, prof. PRz
Kierownik Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych WEil

mgr Elżbieta Kaluża
Dyrektor Biblioteki Głównej

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr hab. inż. Adam Kowalczyk, prof. PRz
Kierownik Zakładu Metrologii i Systemów Pomiarowych WEil

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji,
Sekretarz Rektora

Włodzimierz Ptak
Sekcja ds. Socjalnych i Bytowych

dr hab. inż. Janusz Rak, prof. PRz
Prodziekan WBiłS ds. Nauki

dr inż. Wiesław Sabat
Zakład Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych WEil

Justyna Sierżęga
Studentka II PDF

dr inż. Jan Szpakowski
emerytowany nauczyciel akademicki WBiłS

prof. dr hab. Aleksander B. Szymański
emerytowany nauczyciel akademicki Katedry Fizyki

mgr Iwona Ślęzak-Gładzik
Biuro Rektora

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju Kadry Naukowej

mgr Urszula Tobiasz
Biblioteka Główna

Ślawomir Uchwat
Student III ZD

dr hab. inż. Stanisław Wołowicz, prof. PRz
Prodziekan WCh ds. Nauki

Marcin Woźny
Student IV FD

Agnieszka Wójcik
Studentka V ZD

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda
Marcin Gębarowski
Cecylia Heneczowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
(redaktor naczelna)
Jolanta Plewako
Bronisław Świder
Joanna Wilk

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć
Oficyna Wydawnicza PRz

Autor zdjęcia na pierwszej stronie
Marian Misiakiewicz

Druk

Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRz
zam. 75/03
ISSN 1232-7832
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.
Nakład: 550 egz.
Cena: 2 zł